XXII. évf. 151 sz. 1945 augusztus 14 kedd

ÁRA 4 PENGŐ

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József király herceg-utca 1. (Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk el. Egyes szám ára: úgy hétköznap mint vasárnap 4 pengő.

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt nagygyűlése Debrecenben

Nagy Ferenc újjáépitésügyi miniszter az ország újjáépítéséről, a demokrácia megerősitéséről, a reakció elleni harcról, a politikai pártok közötti együttműködésről és a választásokról beszélt

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt debreceni és hajdúvármegyei szervezete vasárnap Debrecenben nagyszabású nagygyűlést tartott, melyre különösen a vidékről ezréve! jöttek be a párt tagjai. Hatalmas arányú seregszemle volt ez, mely megmutatta, hogy a Hajdúság népének soraiban a legszélesebb demokráciát képviselő Független Kisgazda Párt eszméi termő talajra találtak.

Nemzeti zászlók alatt, jórészt népviseletben jöttek be a megyei városok és községek százas küldöttségei Debrecenbe. A felvonulás színpompás volt, mindegyik csoportot magyarruhás fiatal gazdalányok nyitottak meg é legelől mindenütt a nemzeti lobogó lengett. Nyugodt méltósággal vonultak fel a megyei kisgazdái. Kerültek minden tüntető mozzanatot, valami ósmagyaros nyugalom áradt szét az egész megmozdulás on. A debreceni gazdatársadalom és a polgári rétegek szép számmal voltak képviselve.

Mikor a Nagytemplom harangja a 3 órát kongatta, már sokezerfönyi tömeg töltötte meg a Kossuth-szobor előtti teret és még egyre jöttek a gyűlésre a csoportok. Több mint tízezer emberből tevődött össze a nagygyűlés közönsége, de lettek volna két annyian is, ha a gyülést az előre tervezett 11 órai időpontban lehetett volna megtartani, azonban a Kisgazda Párt lojalitásból megosztotta a gyülés színhelyét és időbeosztását a Szociáldemokrata Párttal és inkább vállalta a korai kezdést. Erre az időpontra azonban sok vidéki csoport nem juthatott el Debrecenbe, úgyhogy még voltak vidékiek nem kisszámmal, akik a déli órákban, vagy délután érkeztek meg.

A nagygyűlésen fontos megnyilatkozások hangzottak el, főleg Nagy Ferenc újjáépítési miniszter ajkáról. A minisztert lelkes ovációval fogadta a nagygyűlés közönsége és meleg ünnepléssel fogadták özv. **Bajcsy-Zsilinszky Endrénét**, a nemzeti vértanu hitvesét, valamint a párt több központi kiküldöttjét. A gyülésen képviseltették magukat a többi demokratikus pártok is. Természetesen ott volt a Kisgazda Párt helyi szervezetének egész vezetősége.

A gyülésről az alábbi tudósításban számolunk be:

Őry István elnöki megnyitója

A nagygyülést a **Himnusz** hangjai vezették be. **Őry István** főispán, a debreceni pártszervezet elnöke mondott megnyitóbeszédet. Üdvözölve a megjelenteket, ismertette az elmult idők fontosabb eseményeit. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg a három nagy szövetséges nemzet elesett hős fiairól, akik áldozatos hősiességgel, életük feláldozásával nemcsak a háborút nyerték meg, de **a sóvárogva várt világbékét is**, hogy nemzeti életünket szorgalmas munkával továbbélhessük. A mindenható Isten áldása legyen a hősökön, folytatta, akik életüket áldozták a világszabadságért. A párt hajdúvármegyei nevében szeretettel üdvözölte **a központi vezetőség részéről megjelent kiküldötteket** s a különböző pártok, intézmények képviselőit.

Nagy Ferenc újjáépítési miniszter

Nagy Ferenc újjáépítési miniszter lépett ezután a szónoki emelvényre. Percekig tartó **lelkes tapsal és éljenzéssel fogadták.** A miniszter a következő beszédet mondotta:

— Igen tisztelt Népgyülés! Ha a magyar kormány valamelyik tagja Debrecenbe érkezik, lehetetlenség, hogy elfogódottság nélkül gondolhasson azokra az időkre, **amikor néhány hónappal ezelőtt még Debrecenben volt a magyar politikai élet központja, a magyar kormány székhelye. A magyar demokrácia elindulásának hőskora Debrecenhez fűződik.**

— Hónapokkal ezelőtt még tájékozódni jött mindenki Debrecenbe, most a helyzet változása következtében, amikor az ország politikai központja már Budapest, a kormány székhelye is Budapest, azért jön a kormány egyik-egyik tagja, hogy a napi politikai eseményekről tájékozást adjon, mintegy viszonozván Debrecennek, Debrecen közönségének az indítás körül mutatkozott nagy érdemeit.

— Az ország kormányának és a politikai élet irányítóinak a gondját Debrecenből való elköltözése óta **négy nagy feladat képezi.** Az egyik az ország újjáépítése, azután a demokrácia megerősítése és meggyökereztetése, a reakció elleni harc, majd pedig a politikai pártok közötti együttműködés.

Megindult az újjáépítés

— **Az újjáépítés szóban jut ma kifejezésre a nemzet egész életakarata.** Borzalmas szegénység szakadt ránk a bünös könnyelmüséggel folytatott háború elvesztésekor, borzalmas szegénység szakadt ránk az összeomlás következményeképen. Kiraboltak bennünket a németek, elvittek minden stabil értékünket, kifosztották gyárainkat, mezőgazdaságunkat, tönkretették közhivatali életünket. A háború pusztításai következtében itt állott és áll a legszörnyübb feladat a magyar kormány előtt, amely ha szétnéz az országban, akkor látja a németek által kiraboit falvakat és városokat, rombadőlt lakóhelyeket, utcasorokat, elpusztított utcákat és vasutakat, a szétrombolt gyárakat és műhelyeket. Látni kell sajnos sok helyen még bevetetlen mezőket is. Látni kell kiürült istállókat és csüröket. Mezőgazdaságunk, iparunk, kereskedelmünk, **az egész gazdasági életünk romokban hever az összeomlás után.** Ehhez járul még, hogy hajlamossá vált a társadalomnak egyikmásik tagja — lassanként kicsiny réteg, az **erkölcsi romlásra is.** Kiütközött mint minden háború és gazdasági összeomlás után a hirtelen való **meggazdagodás vágya, a spekuláció, a feketepiacozás. Azután az erkölcsi romlás következményeinek kell tekinteni itt-ott a munkaerő és munkafegyelem meglazulását is.** Az erkölcsi romlás fogalmi körébe tartozik, hogy a nagy célok elérésében vannak akik kételkednek, kétségüknek megnyilvánulóan hangot is adnak. Az erkölcsi romlás fogalomkörébe tartozik a reakciónak még ma is folyó bujtogatása és végül, de nem utolsó sorban a sokszor jogos, de sokszor jogtalan **és nemtelen bosszúvágynak jelentkezése.**

— Nem túlzás azt állitani, hogy a kormányzás sohasem járt annyi áldozattal és annyi gonddal, mint ma. Kormányozni a széthullott magyar életet, összefogni, amellett még az ország újjáépitését is megindítani, szinte emberfeletti feladat és az újjáépítés mégis megindult. **Megindult először a magyar paraszt kezemunkája nyomán** (éljenzés és taps), megindult az első tavaszi napon, amikor a magyar parasztok megjelentek a mezőn és fogyatékos eszközeikkel, szörnyü elhagyatottságukban elkezdték müvelni a földet. Nem volt újjáépitési terv, nem volt útmutatás, **a magyar paraszt ősi ösztönét és örökké való kötelességteljesítését követte, amikor minden utasitás nélkül megművelte a magyar földet** és szinte csodával határos, hogy csak oly kevés bevetetlen föld maradt ebben az országban az idén.

— Azután megkezdődött a **gyári munkás tevékenysége** nyomán az újjáépítés. Hetekig, hónapokig dolgoztak a magyar ipari munkások csak azért, hogy kiásták munkahelyeiket a romok alól, felépitsék új munkahelyeiket. Megindult a dolgozó és haladó demokratikus tisztviselők munkája nyomán, akik sokszor valósággal a romok közül ásták ki fróasztalukat, hogy mellé ülhessenek az ország érdekében. Megindult az üzleteknek, két kézzel építgető kereskedőnek munkája nyomán, megindult a közlekedés érdekében áldozatosan dolgozó vasutasnak, postásnak és a többi dolgozó magyarnak tevékenysége nyomán. Egy szóval a becsületes, dolgozó magyar építi az országot.

— **A primitív kezdeti építés elindult,** de a nehézségek akkor mutatkoznak meg egész valóságukban, amidőn a bajok is organikus egységként jelentkeznek. Ma látjuk azt, hogy a részletbajok mennyire súlyosan érintik a gazdasági életnek az egészét, hogy a nyersanyaghiány, amellyel az ipar küzd, milyen bénitólag hat a mezőgazdaságra, a kereskedelemre. Hogy a gyártási nehézségek súlyát mennyire érzi az egész magyar társadalom, hogy a közlekedési eszközök hiánya milyen nehézzé teszi a csekély forgalomnak lebonyolitását is. Hogy a termelőeszközök hiánya következtében mily súlyos gondokkal kell küzdeni minden termelőrétegnek. Hogy a munkaerő megfogyatkozás, hogy a távollevő dolgozó magyarok hiánya milyen mértékben csökkenti a termelőélet minden területét. Hogy az épületkárok rendbehozatala milyen súlyos nehézséget jelent a kormányzat számára.

Tervszerűséget az újjáépítésben

— Természetes, hogy az újjáépítés nem indulhat meg minden termelőterületen egyforma erővel, arra kell azonban törekednünk, hogy meglevő erőinket ott használjuk fel elsősorban, ahol azzal legtöbbet használhatunk, ahol a megindított munkával minél nagyobb termelőterületnek érdekeit szolgálhatjuk. **Ezért kell tervszerűséget teremteni az újjáépítésben.** Be kell vezetnünk egy nagyon szigorú és nagyon határozott munkaterv-gazdálkodást, melyik talán első hallásra ellentétben állna a demokráciának gazdasági vonatkozású fogalmával, azonban éppen a demokrácia érdekében kell nagyon tervszerűen gazdálkodnunk meglévő erőnkkel és készletünkkel, mert ha a gazdaság lehetetlenülése a végefelé bekövetkezik, lesznek böven Magyarországon, akik ezt a demokrácia hibájának fogják tulajdonitani.

— Kívánatos lenne természetesen és azt is tudom, hogy a nemzet várja tőlem, hogy az újjáépitési tervet minél előbb elkészítsem és nyilvánosságra hozzam. Meg kell azonban mondanom, nem áll módomban addig az ország újjáépítésének tervét elkészíteni, amíg a gazdasági élet különböző területein minden adat be nincs szolgáltatva, minden lehetőség fel nem lesz mérve és legalább egy-egy területen a tervszerüség nem lesz biztosítva. Addig részletterületeken kell folyni az újjáépítés munkájának. Az újjáépítési kormányzat törekszik ezeket a részletterületeket mindinkább kiterjeszteni.

A tetőfedési rendeletet kiterjesztik Debrecenre is

— Néhány héttel ezelőtt megjelent a közmunkarendelet, amely meglehetősen súlyos terheket ró a magyar társadalomra, de bizonyos mértékig igyekszik szolgálni egy-egy területen **az egyenlő teherviselés elvét. Megjelent Budapestre nézve a közelmultban a tetőfedési rendelet,** amelynek az a célja, hogy Budapest házait az őszi esőzések beállta előtt befedjük és a további összeomlástól megóvjuk. Úgy érzem és tapasztalom, hogy ezt a tetőfedési rendeletet, amely a lakókra és háztulajdonosokra egyaránt súlyos terheket jelent, **kénytelen leszek kiterjeszteni az ország egész városaira, többek között Debrecenre is, miután itt is nagyon nagy nehézségekkel kell megküzdeni az építkezésnek, az újjáépítési munkának, eszközöket, lehetőséget kell adnunk Debrecen város vezetőségének is ahhoz, hogy ezt a munkát minél előbb, tervszerűen megindíthassa.** (Helyeslés.)

— Azt is bejelenthetem, hogy a közmunkarendelet kapcsán előálló **közmunkaváltság bevételt több hónapra át fogom engedni a vidéki városoknak, így Debrecennek, hogy az így befolyó összegből is könnyebben végezze az építkezést, újjáépitést.** (Helyeslés.)

Szenet kap a vidék

— Tegnapelőtt **az újjáépítési** minisztériumban az összes érdekeltségeknek, szakminisztériumoknak, vállalatoknak, tudományos intézményeknek bevonásával **nagy szénermelési ankét volt.** Jelenthetem itt a debreceni gyülésen, hogy egészen biztos meggyőződésünk szerint **a szénermelés fokozódása be fog következni, termelésünk valószínüleg egészen a duplájára fog emelkedni és így módunkban lesz a vidéki városoknak is szenet juttatni.** (Éljenzés és taps.) Azonban az újjáépítés részletmunkáiból nagyon nehezen fejeződik be maga az újjáépítés országos munkája. Az újjáépítésben minden lelki és anyagi erőre szükség van. **Szükség van a nemzet hitére, bizakodására, áldozatkészségére, munkakészségének fokozására. Szükség van a meglazult munkafegyelem helyreállítására és megszilárditására, de szükség van arra is, hogy minden tőke, a legkisebbtől a legnagyobbig álljon be, minden megmozgatható tőke az újjáépítés szolgálatába.** Először azért, hogy az államháztartás tehermentesittessék bizonyos mértékig az újjáépítési hitelek folyósítása alól, másrészt pedig azért, hogy ne adjon okot a társadalomnak olyan vádak emelésére, amelyek szerint a tőke nem épit, hanem elhúzódik, spekulál és a tőkések gazdagodását szolgálja.

A házvagyon a magántulajdon elvének alapján áll

— Meg kell mondanom, hogy nem látunk elég serény tevékenységet a háztulajdonosok részéről a házak újjáépítése tekintetében. Ha az az aggodalom, hogy bizonytalan a gazdasági helyzet s ez okozza a háztulajdonosok tőkéjének visszahúzódását, **nyugodtan kijelenthetem, hogy a házvagyon, a magántulajdon elvének védelme alatt áll.** (Élénk éljenzés és taps.) Nyugodtan építheti be a háztulajdonos tőkéjét lerombolt házába, sőt tovább megyek, azt is kijelentem, hogy a házvagyon terheit éppen az újjáépítés érdekében a közeljövőben jelentős mértékben csökkenteni fogjuk.

Meg kell szilárditani a magántulajdonba vetett hitet a mezőgazdaságban is

— Jól tudom azt is, hogy amikor a tőkét biztatom, az újjáépítésben való fokozottabb résztvételre, akkor meg kell szilárditani a magántulajdonba vetett hitet a termelőélet minden vonalán. Meg kell szilárditani a magántulajdonba vetett hitet elsősorban a mezőgazdaságban. (Éljenzés.)

— Tizenötesztendős demokratikus küzdelmünk, keserves nehéz harcunk következményeképpen megvalósult Magyarországon a nagyarányú és radikális földreform. Magyarország birtokpolitikai képe örökre megváltozott. A magyar föld a magyar földmüvesnek, a magyar termelőnek a kezében van. Azonban mégis arra van szükség, hogy amikor ez a nagy reform befejeződött, akkor a meglévő földek birtoklásába vetett hit megmaradjon a gazdálkodó lelkében, (úgy van, úgy van), mert nem lehet termelni akkor, ha nem tudjuk azt, hogy mikor kerül sor törvényerejű rendeletekkel továbbmenő intézkedésekre is.

— A száz holdon aluli birtok feltétlen védelmére szükség van az ország közgazdasága érdekében. (Úgy van, úgy van.)

Hol szabad szocializálni

— A szocializálást, az állami birtokbavételt csak ott szabad keresztülvinni, de ott szabad célzásokat is tenni erre, ahol az csak kevesekneek magánérdekét érinti és sokaknak javát szolgálja (éljenzés), ott ahol a szocializálás gondolata ezrek, tizezrek, vagy százezrek érdekeit érinti, ott éppen a demokrácia elve alapján nem szabad ezt a kérdést állandó numusként a közvéleményben fenntartani.

A mezőgazdaság újjáépítése

— Az újjáépitésnek jelentősen ki kell terjednie a mezőgazdaságra. Mert emlékezik rá az igen tisztelt Nagygyülés minden résztvevője, hogy néhány héttel ezelőtt egy nagyon helyes jelszó hangzott el: arccal a vasút felé! A vasút épitése nagy tempóban folyik. A gyáripar felépitése is igen nagy lendülettel folyik. Az ipar termelőképessége állandóan emelkedik. Szükség van azonban a mezőgazdaság újjáépitésére is, ahol nemcsak a háborús károkat kell helyreállitani, hanem évszázados mulasztásokat is rendbe kell hozni és nagy átalakulásokra is kell gondolni éppen a most végrehajtott földreform következtében. Éppen ezért várunk nagyszabású termelési tervezetre és várunk minél előbb egy egészen nagyvonalú agrárprogramm megszületésére.

— Az újjáépités sikere nem kétséges, ha a nemzet minden rétege, a dolgozótársadalom minden tagja komolyan veszi az újjáépitő munkát, annak tudatában fokozza áldozatkészségét, munkaerejének megfeszitését, hogy most az egyszer pedig a rombadőlt országot a dolgozó magyar nem másoknak, hanem önmagának épiti fel (úgy van, úgy van), akkor meggyőződésem szerint az újjáépitő munka következtében nemsokára elénk fog állni egy boldogabb és virágzóbb Magyarországnak a képe.

A demokrácia megerősitése és a szabadság feltételeinek elnyerése

— A másik nagy kérdéscsoport, mint érintettem bevezetőszavaimban, a demokrácia megerősitésének kérdése.

— A háború elvesztéséért és az ország összeomlásáért csak a demokrácia és a szabadság feltételeinek elnyerése kárpótolhat bennünket.

— Sokan azt mondják: visszanyertük a szabadságot. Nem helyes ez a megállapitás. A magyar dolgozótársadalomnak teljes szabadsága sohasem volt. Ezer esztendős történelmünkből nem tudunk felmutatni olyan korszakot — a rövid 48-as esztendő kivételével — amikor a magyar dolgozó társadalom teljes szabadsággal foglalhatott volna állást ebben az országban a maga ügyei mellett.

— Visszanyertük a szabadság felhasználásának feltételeit, ezzel azonban okosan kell élni. Vannak ma is, akik még annyi szabadságot sem adnának a dolgozó magyarságnak, mint amennyivel néhány évvel ezelőtt rendelkezett. Nem pártokra, nem a kormányzat tényezőire, hanem egyes kiskirályokra gondolok, amikor ezt a megállapitást teszem.

— Néhány héttel ezelőtt Mátészalkán voltam egy gyülésen. Beszédem alatt hárman közbeszóltak a tömegből. A gyülés után jelentette a rendőrség vezetője, hogy a rendzavarókat, közöttük a Kommunista Párt titkárát is letartóztatta. Azt kérdeztem tőle, miért tette? „Mert megzavarták a gyülést" — mondotta a rendőrség vezetője. „Kérem — mondtam én — a reakciós világban előfordult, hogy nem engedtük szóhoz jutni a kormány képviselőit, mégsem tartóztattak le minket. Azonnal utasitom, hogy tessék a Kommunista Párt titkárát és a másik két közbeszólót is szabadon bocsátani.

— Tisztelt Népgyülés! Akkor kezdtem megérteni ,hogy miért van az, hogy a Kisgazda Párt vezetői sokszor százan, vagy országos viszonylatban ezren is letartóztatásban vannak. Azért, mert úgy érezték, hogy visszanyerték a szabadságot és merték véleményüket nyilvánitani.

— A szabadságot nem szabad szüken mérni most, amikor ennek feltételei megvannak. A szabadság egyformán a nemzet minden dolgozó tagjának közkincse. Senkinek sincs több szabadsága és senkit sem szabad elnyomni addig, amig a szabadság ez általános fogalmának nincs az ártalmára.

— Tisztelt Népgyülés! A demokrácia kifejlődésének és megerősödésének megvannak a nagy lehetőségei. A politikai lehetőségei is megvannak, de megvannak a társadalom lelkében a feltételei is. Rajtunk, a nemzet mai vezetőin, a pártok vezetőin áll, hogy népünk megszeresse a demokráciát és éljen is vele, hogy a demokrácia ne legyen a háború utáni időknek rövid ideig tartó fellángolása, amelyikbe beleun a társadalom, hanem a demokrácia örökké életformája maradjon a magyarságnak, amelyben szabadon fejlődik ki a nemzet minden rétege és a nemzet minden becsületes dolgozó tagja. (Éljenzés.)

— Sokszor halljuk, hogy a népnek meg kell tanulnia a demokráciát. Ez igaz, de a sorrend mégis az, hogy először a vezetők tanulják meg. A nép akkor él jól a demokráciával és akkor él először a demokráciával, amikor demokratikus alapon maga választja meg a maga vezetőit és ott bizonyitja be, hogy jól tud a demokráciával élni, hogy jó vezetőket választ-e magának vagy sem. A Független Kisgazda Párt augusztus 20-án, a nagyválasztmányi gyülés napján a nép vezetőinek, a szervezetek kiküldötteinek kezébe teszi le a demokrácia fontos eszközét, a vezetők kiválasztásának dolgát.

— A demokrácia azonban, tisztelt népgyülése, nem lehet kényszerzubbony. A demokrácia nem lehet eszköz a vezetők kezében. A demokráciának rugalmasnak kell lennie és alkalmazkodnia kell a nép lelkületéhez. Igy lesz a magyar nép igazi kincse a sajátos magyar demokrácia, mint ahogy az orosz nép kincse az orosz, az angol nép kincse pedig az angol demokrácia. (Lelkes helyeslés.)

— Csak igy gyökerezhetik meg, csak igy lehet nagygyá a demokrácia és csak igy válhat az a magyar nép megdönthetetlen, örökkévaló politikai berendezésévé.

Harc a reakció ellen

— A harmadik nagy témakör, amelyet érinteni akarok, a harc a reakció ellen. A demokrácia örökkévaló uralmának biztositása érdekében le kell számolni a multtal. Le kell számolni a multnak minden olyan emberével, módszerével, amely a nép szabad fejlődését akadályozta és amely a néppel szemben kényszeri alkalmazott önmaga kárára.

— Talán kettő kell ene választani azt a két fogalmat, amelyet most összevonnak: a fasizmusnak és a reakciónak a fogalmát.

— A fasizmus három nappal ezelőtt, Japán kapitulációjának pillanatában, mint politikai forma mindörökre megszünt létezni. Fasizmus nincs többé. Ez az átkos, bünös, kártékony, romboló szellem és rendszer az emberiség életét többé nem fogja megzavarni és elkeseriteni. A fasizmussal ma már a leszámolásnál csak annyiban kell törődni, hogy felelősségre kell vonni azokat, akik ezt a mételyező eszmét, ezt a romboló eszmét terjesztették a világon és meg kell büntetni őket minden országban a törvény legteljesebb szigorával, igy Magyarországon is.

— Más dolog a rakció. A magyar népnek a multra kell gondolnia akkor, ha a reakcióról beszélünk. A mi számunkra, független kisgazdapárti emberek számára nagyon könnyü megfogalmazni a reakciót, mert mi 15 esztendőn keresztül kimondottan a reakció ellen küzdöttünk. Tehát nekünk nincs okunk visszakivánni azt a multat, amelyben azt láttuk, hogy népünket politikailag elnyomják, gazdaságilag kizsákmányolják, társadalmilag megvetik, kulturálisan alacsony színvonalon tartják. Ezt a multat, a reakciós multat nekünk nincs okunk visszakivánni és mi független kisgazdapártiak bátran vállalhatjuk ez el len a mult ellen és ez ellen a reakció ellen a küzdelmet.

— A reakció jelentkezik emberekben és módszerekben. Emberekben, akik ma is népellenesek, akik hirdetik a multnak az előnyeit és pocskondiázzák a jelent, ezzel próbálván visszapillantásra birni az előrehaladó magyar népet, akik türelmetlenek a jelennel szemben és azt hangoztatják, hogy milyen jó volt a multban, akik ma is kizsákmányolják a népet, a feketepiacon tevékenykednek, akik a szövetséges hatalmak egyikével, vagy másikával szemben gyülöletet próbálnak szitani a társadalomban, akik akadályozzák a népet szabad akaratának gyakorlásában és igy tovább. Ezeket a közéletből el kell távolitani, meg kell büntetni, ki kell irtani.

— Meg kell vonni a határvonalat az emberek három fajtája: az ártalmas reakciós, a közömbös, ártalmatlan reakciós és a demokratikus emberek között. Az elsőt ártalmatlanná kell tenni, a másodikat a vezetéstől távol kell tartani, de engedni kell dolgozni, a harmadikat pedig előtérbe kell állitani. Ezt a megkülönböztetést és kiválogatást mielőbb el kell végezni és ebben a kérdésben végre nyugalmat kell teremteni Magyarországon. (Ugy van, lelkes helyeslés.)

— Nem demokrácia az, ahol a dolgozó társadalom tagjainak feje felett állandóan Damokles-kardként lebeg egy vád, amelynek alapján a munka lehetőségétől és szabadságától bármikor meg lehet fosztani. A bünös bünhődjék, az ártatlan pedig dolgozzon tovább. Vagy azt hiszik, hogy haladhat az újjáépitéssel ez az ország akkor is, ha végül már csak az hajthatja nyugodtan álomra fejét, aki legalább is párttitkár, vagy rendőrségi besugó. (Ugy van, úgy van, helyeslés.) A háborús bünösöket ki kell irtani, a népellenes embereket el kell távolitani, de hagyjanak békét annak a dolgozónak, aki úgy értelmezi a demokráciát, hogy abba a pártba lép be, amelyben neki tetszik. A reakció elleni küzdelem a magyar nép boldogulásának, fejlődésének egyik legfőbb feltétele. De ha ez népüldözéssé fajul, akkor elvész a demokrácia és elvész a dolgozó milliók életcélja: a szabadság.

A pártok közötti együttmüködés

— A következő nagy kérdéscsoport, amely foglalkoztatja ebben a pillanatban az ország vezetőit, a pártok közötti együttmüködés kérdése. A pártok békés együttmüködésére sohasem volt nagyobb szükség, mint most s az ezután következő esztendőben. Tulajdonképpen Debrecen volt a pártok közötti együttmüködés megteremtésének színhelye. Debrecen szolgáltatott példát ahhoz és nyujtott lehetőséget ahhoz, hogy itt a demokratikus pártok összefogjanak, egyetértve az ország nagy céljainak elérésében és folytassák együtt az ország újjáépitésének munkáját. Minél inkább tárulnak azonban fel előttünk a gazdasági, a közellátási nehézségek, annál jobban össze kell fogniok a pártoknak. Ha ezernyi gazdasági és egyéb bajainkat még pártharcok is terjeznék ebben a szerencsétlen országban, abba belepusztulhatna az ország. Az ország ellensége az, aki a együttmüködést akadályozza, meghontja, vagy megnehezíti. Egyet akarunk: az ország újjáépitését, a demokrácia naggyátételét, a magyar nemzet függetlenségének biztositását. Ezekben a nagy kérdésekben össze tudunk fogni. Vajjon szabad-e jelentéktelenebb kérdésekben az együttmüködésnek meglazulnia, vagy éppenséggel megbuknia. A Független Kisgazda Párt ezt a kérdést teljesen átérzi és együttmüködés leglojálisabb résztvevője.

— Sokszor súlyos belső küzdelmeink vannak a párt vezetőségének gyávaságnak látszó béketürése miatt, de felvilágositjuk a türelmetlenkedőket, mert van egy visszautasithatatlan parancs, amikor erről a kérdésről van szó, ez az országnak az érdeke. (Éljenzés.)

— Nagyon kivánatos lenne, ha ezt a türelmet minden párt egyformán gyakorolná az együttmüködés érdekében. Az együttmüködésre még sokáig szüksége lesz az országnak. Vajjon szabad-e az együttmüködés szent és nagy tényét állandó piszkálódásokkal, jelentéktelen kérdések felfújásával megzavarni, szabad-e megnehezíteni, szabad-e bizonytalan vádak, örökös vádak hangoztatásával gyengiteni az együttmüködésben résztvevő pártok bármelyikének erejét? Melyik az a politikai párt, amelyik az ország szörnyü gazdasági nehézségei mellett merné egyedül vállalni ennek az országnak a vezetését úgy, hogy a többi párt pedig valamennyi ellenzéke legyen neki. Éppen ezért türhetetlennek tartjuk azt, hogy az együttmüködést ellenünk való vádaskodással zavarja olyan párt, mint amely néhány héttel ezelőtt kijelentéseivel súlyosan vétett az együttmüködés ellen, olyan párt, amelynek 15 esztendőn keresztül nem is volt módja harcolni a bethleni, a gömbösi és imrédysta-féle reakció ellen, egyszerüen azért, mert nem is volt a világon. Ne becsméreljék, hanem tiszteljék egymás pártjait a Függetlenségi Front pártjai. Fogjon össze a Függetlenségi Front, mert hazánk szerencsétlensége összeparancsol mindnyájunkat. Minden párt felelni fog majd politikájáért és a nép sorsának alakulásáért a történelem előtt. Legyenek meggyőződve az igen tisztelt népgyülés résztvevői, hogy a Független Kisgazda Párt ezt a kérdőrevonást tiszta lelkiismerettel vállalja.

— Ha a felsorolt négy nagy gondolat mindenkének szolgálatában önzetlen, tiszta szándék vezeti a pártokat, akkor minden nehézség ellenére nyugodtan tudja vezetni a kormány az országot, amig át nem adhatja helyét a majd a nép által megválasztott utódjának.

A választásokról

— Tisztelt Népgyülés! Sok szó esik mostanában a választásokról. A Szociáldemokrata Párt is néhány hét előtt nyilatkozott ebben a kérdésben. Akkor kijelentette, hogy egyedül fog belemenni a választásokba. Mi a választásokat nem is sürgetjük, nem is hátráltatjuk. Akkor legyen választás, amikor az ország érdeke ezt legjobban megkivánja és megparancsolja. De egyet feltételezünk: a tisztaságot (úgy van, úgy van, helyeslés) és a becsületességet a választótörvény meghozatalánál, a választói névjegyzék összeállitásánál, a választás lefolytatásánál és a tisztaság biztositásánál. (Éljenzés.) Egy erőszakos, vagy korrupt választás megölné a demokráciát és vagy diktatúrát, vagy a reakció megerősödését, vagy anarchiát eredményezhetne ebben az országban.

— Ha volt valaha szükség a pártok együttmüködésére, úgy a választás tisztaságának ellenőrzésénél lesz erre az együttmüködésre a legnagyobb szükség. Különösen a közigazgatás és a fegyveres hatalom részéről kell megnyilvánulnia majd a tisztaságnak. Ha a párt-csendőr helyére a párt-rendőr lépne, ennek katasztrofális következményei lennének a magyar politikai életben. A pártviszálynak, az erőszakos győzni akarásnak elejét veheti az a tudat is, hogy az együttmüködésre a választás után is szüksége lesz az országnak.

A Parasztszövetségről

— Nemcsak politikai pártokba, de érdekvédelmi szervezetekbe is tömörül a magyar társadalom. A munkásságnak kitünően bevált, nagyszerü érdekvédelmi szervezete a szakszervezet. A szociáldemokrata szakszervezetek tartották együtt a baloldali munkásságot nagy veszélyek idején is, akkor is, amikor a fasiszta őrület már úgy tobzódott a kormányzat pártjában is, hogy ki akarták irtani a Szociáldemokrata Pártot és a baloldali politikát.

— A szakszervezeti érdekképviseleti forma tökéletesen megfelel a magyar munkásságnak. A munkásság életében ennek multja van, szerepe van, méltó ez a szervezet arra, hogy most a demokrácia idején naggyá, erőssé, hatalmassá fejlessze a munkásságot. De egyet meg kell állapitani, még pedig azt, hogy a magyar parasztságnak általában ez a szervezési forma nem felel meg.

— A mi pártunkban soha senki nem ellenezte a szakszervezeti gondolatot, söt egyes vármegyékben egyenesen utasitások mentek ki a falvakba, a politikai élet kibontakozásának első heteiben, hónapjaiban, hogy hozzák létre a földmunkások szakszervezetét. Ezek az utasitások nem lettek végrehajtva, nyilvánvaló bizonyitékául annak, hogy a magyar parasztság ezt az érdekvédelmi szervezeti formát önmaga számára nem tartja megfelelőnek. Ismertük mi már ebből a szempontból a magyar parasztságot és ezért hoztuk létre a leikiségének inkább megfelelő magyar parasztszövetséget, amelyikbe a magyar paraszt saját elhatározásából lép be, amelyikben a maga akaratát, a maga felfogásának megfelelően érvényesitheti és amelyiket a maga müvének is tekint, mert hiszen a legnehezebb időkben hozta létre és akkor, amikor a német megszállás bekövetkezett, éppen úgy elvették tőle, mint politikai szervezeteit.

— Sokkal több, mint ezer magyar falunak a parasztsága szerveződött már be parasztszövetségbe és a munka legalább négyezer faluban folyik. A parasztság százezrei szervezkednek érdekeik védelmére, alakitanak szövetkeze-

Mielőtt lakását berendezné, vételkényszer nélkül tekintse meg
Iványi Endre áruforgalmi irodáját és mükereskedését (Piac-u. 67.) Mindennemü lakberendezési tárgyak
eladása és vétele
MODERN és STYL BUTOROK, PERZSA-szőnyegek, márkás festmények, textil és uridivat berendezések nagy választékban

teket, szervezik kulturális munkájukat, élik a maguk társadalmi, szervezeti életét. Vannak ebben a szervezetben kommunista, szociáldemokrata és parasztpárti emberek, sőt vezetők is. Vannak helyek, ahol a Kommunista Pártnak, a Szociáldemokrata Pártnak, a Paraszt Pártnak az elnökei azonosak a Parasztszövetség elnökével és ez a hatalmas szervezet úgy áll, hogy még ma is hol elismert, hol nem. Visszautasíthatatlan követelése a magyar parasztságnak és a demokráciát tagadják meg, ha továbbra is gátolják a legnagyobb és szinte egyetlen paraszt érdekvédelmi szervezet közéleti egyenjogúságát. Világosan megmondjuk: **Azokat a jogokat követeljük az ország 60 százalékát kitevő magyar parasztság érdekvédelmi szervezetének, a Paraszt Szövetségnek, amely jogokat a szakszervezetek élveznek.** (Éljenzés.)

— Igen tisztelt Népgyűlés! Időm rövid. Át kell annunk nemsokára helyünket a Szociáldemokrata Pártnak, annak a pártnak, amellyel a legnehezebb elnyomatás idején, 1942—43-ban léptünk együttműködésbe. Befejezem tehát mondanivalómat, miután még más felszólalók is lesznek.

Boldog legyen a magyar nép

— Mint miniszter is, mint pártvezetőségi tag is, a paraszt ember nyiltságával beszéltem. **Ma azt hiszem pártunk minden vezetője, minden tagja így érez és így gondolkozik, ahogy én itt most a népgyűlés előtt kifejtettem.** (Úgy van, úgy van.) Így akarjuk szolgálni a hazát, így akarjuk szolgálni a magyar nép egységét és felemelkedését. Csak azt kívánhatom, adja a Gondviselő Úristen, hogy ennek a pártnak szolgálata nyomán virágzó és boldog legyen a magyar nép. (Szünni nem akaró lelkes taps és éljenzés.)

Özv. Bajcsy Zsilinszky Endréné a magyar asszonyok kötelességéről

Ezután özv. Bajcsy-Zsilinszky Endréné mondott beszédet.

— Különös megtiszteltetés számomra, — úgymond —, hogy Debrecenben, a Nagytemplom árnyékában szólhatok a megjelentekhez, ezen a helyen, ahol 1848-ban egyszer már leütötték a németek fejéről a méltalanul viselt magyar koronát és ahol az első visszavágást adtuk a szétvert germán imperializmusnak. *Nemcsak joguk, ellenkezőleg kötelessége a magyar asszonyoknak kivenni részüket lerombolt hazánk újjáépítéséből.* Asszonyi tulajdonságaink, melyek jobb belátásra, több megértésre képesítenek bennünket, kötelességünkké teszik, *hogy a férfiakkal egyenlő részben vegyük ki részünket az ország ügyeiből. Felhívom a magyar asszonyokat, bármely pártban is legyen,* demokratikus szervezeteiknek nyerjék meg a magyar asszonyok sokaságát, mert csak együttes erővel emelhetjük fel az országot. (Éljenzés, taps.)

Az ifjúság szónoka

Kiss Sándor nemzetgyűlési képviselő volt a következő szónok. Az elmúlt évekre visszapillantva kijeljentette: A magyar kultúra az elmúlt évtizedekben megbomlott. Azok a tartóalapok, melyek életét jelentették, eltüntek. *Sehol a vallást, a kereszténységet úgy nem csufolták meg, mint nálunk.* Forradalmi időben élünk és ezen keresztül kell eljutnunk egy új élethez. *A magyar fiatalságnak sem szabad hiányoznia az életből. Igazodnunk kell a nagy magyar szellemekhez, Balassa, Csokonai, Arany, Petőfi, Szabó Dezső* szelleméhez, akiken keresztül látjuk egyedül a kibontakozás utját. *Uj érelmüséget kell teremtenünk,* amely a kritikai szabadságon, a becsületen és tisztaságon nyugszik, mer egyéniség nélkül társadalmat teremteni nem lehet.

Kálmán Ferenc nemzetgyűlési képviselő (Hajdúböszörmény) beszédében kérte a város és Hajdúmegye nevében az újjáépítési miniszterl, adjon lehetőséget, anyagot és munkaeszközt dolgozni vágyó népünknek, hogy minél előbb megindulhon a többtermelés.

Öry István zárószavai

A népgyűlés utolsó szónoka *Öry István* főispán volt, többek között a következőket mondotta:

— Valahányszor körutamon jártam, mindig felszólítottam a hallgatóságot, hogy aki soraink között a békét meg akarja bontani, aki a törvényt nem tiszteli, azt ki fogjuk közösíteni, bármilyen pártban legyen is az. Itt *Debrecenben sem — miként más helyeken — sem a magyar népben van a hiba, hanem a közénk befurakodottakban. Kijelentem, amíg én, mint a kormány exponense állok itt, nem teszek emberekben különbséget aszerint, hogy melyik pártba tartozik, de azt kijelentem, hogy aki a fegyelmet alássa és a törvényeket nem tarja tiszteletben, az a törvénnyel találja magát szemben.* Csak így lehet hazánkat felépíteni. Ha hazamentek, vigyétek azt magatokkal, hogy *a Független Kisgazda Párt a maga jogait követeli és nem hajlandó senkinek kedvéér letérni az igazi demokratikus útról. Tiszteletben tartunk minden pártot, de magunknak is megköveteljük a tiszteletet.* (Éljenzés, taps.)

A népgyűlés a Szózat hangjaival ért véget.

Cukrászdára és tánciskolára költött félmilliót néhány hónap alatt két betörő

A debreceni rendőrség tanyai kapitánysága elfogta Béni János nevű többszörösen büntetett betörőt, aki néhány hónapja szabadult a sopronkőhidai fegyintézetből. Debrecenben összeismerkedett Nagy Antal nevű budapesti lakossal, akivel sorozatos betöréseket követtek el. A Nyomtató-utca 16. szám alatt egy cipészműhelyből 20 pár cipőt és nagymennyiségű bőrt, Slamovits Éliásné Vendég-utca 55. szám alatti lakostól ruhaneműeket, Hettesheim József gimnáziumi tanártól fehérneműt és ruhaneműt loptak. A lopott holmit orgazdáik útján értékesítették és az így kapott félmilliónyi összeget néhány hónap alatt cukrászdára és táncmulatságokra költötték. Feltűnően elegánsan jártak. Béri, mikor elfogták is, frissen volt ondolálva és manikürözve. Társa még szökésben van és nyomozza a rendőrség.

— **Böröndlopás garázdálkodott a debreceni vonaton.** Hajdúszoboszló és Debrecen között ellopta Marosi János újnesti Ősz-utcai lakos böröndjét félmillió érő ruhaneművel és ékszerrel.

Miért szünetelt három napig a „Debreczen"

Lapunk a mult hét csütörtökje óta ma jelenik meg újra. Elmaradt a pénteki, szombati és vasárnapi szám. Ennek okáról tájékoztatjuk olvasóinkat.

Augusztus 9. számunkban megjelent Simonffy Tóth Ernő „Híd alatt" című cikke. Ezt a cikket alig két órával a lap aznapi számának lezárása előtt kaptuk kézhez, úgyhogy kellő idő nem állott rendelkezésünkre a cikk tartalmának tüzetes megvizsgálásához, minthogy kiszedése két órát igényelvett. A cikk gyors átfutásánál nem vettük észre, hogy az ártalmas tendenciát foglal magában és olyan nagyfontosságú nemzeti érdekeket érint károsan, melyeknek szolgálatára pedig kötelezettek vagyunk.

Miután illetékes tényezők inkriminálták a cikk tartalmát, bizonytalan időre betiltották a „Debreczen" megjelenését.

Ez a tilalom tegnap nyert feloldást és a „Debreczen" mától fogva ismét megjelenhet.

A cikk miatt írója ellen bűnvádi eljárás indult. Irója, Simonffy Tóth Ernő vállalta a teljes felelősséget, a számonkérés vele szemben történik meg.

A magunk részéről kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy a cikk tartalmával és tendenciájával nem azonosítjuk magunkat. Mint eddig is, legfőbb kötelességünknek tartjuk a Szovjet-Unióval — melynek felszabadításunkat köszönhetjük — a baráti és hálaérzet ápolását, a szomszéd államokkal, így a cikkben érintett Romániával a kölcsönös jóviszony légkörének kifejlesztését.

Részünkről minden intézkedés megtörtént, hogy a jövőben maradéktalanul érvényesüljön hasábjainkon ezen elhatározásunk.

Debrecen város kisgyűléséből

Debrecen város törvényhatósági kisgyülése hétfőn ülést tartott. A közgyülésen, mivel *Öry* István főispán fontos tárgyaláson vett részt, *Szabó* Kálmán polgármester betegsége miatt még nem foglalta el hivalát, *Szendrey* Sándor alpolgármester elnökölt. A kisgyülés a mai, keddi közgyülés elé terjesztendő ügyekkel foglalkozott. A jog- és pénzügyi bizottságban a kommunista párt részéről *Barcza* Lajos és dr. *Szilágyi* József lemondott tagságáról, az új tagok dr. *Hajdu* János ügyvéd és *Szabó* József lesznek. Elfogadta a kisgyülés a zeneiskolai tandijak, vizsgadijak felemelését az eddigi dijak ötszörösére.

AZ ÚJ UTCANEVEK

A közgyülés foglalkozott a jog- és pénzügyi bizottság javaslatával több utca régi, nem korszerü nevének megváltoztatására a mai haladó időknek megfelelőleg.

Eszerint a *Ferenc József-utca* újra Piac-utca lenne, a *Rothermere-utca Dárabos-utca, a Baltazár Dezső-utca Füvészkert-utca. A Károly Ferenc József-ut Holló János-utca* (a volt szociáldemokrata pártitkárról), a *József kir. herceg-utca Bajcsy-Zsilinszky-utca, a Horthy-sugárut Somogyi-Bacsó-ut. A Dégenfeld-tér Baltazár Dezső-tér, Rákosi Jenő-utca Ságváry-utca, a Kassa ut Szabadság-utja.* Visszakapja a régi nevét a Hajnal-utca, a régi Honvéd-utca, Nyugati-utca, Külsővásártér és megszünik a 3-as honvéd gyalogezred, 2-es honvéd huszár stb. hosszú elnevezésü utcanév. A *Kolotaszegi-utca Gutenbergutca lesz, a Vilmos császár-ut Nagyerdei-körut.* Javasolja végül a bizottság, hogy a kaszárnyák ne kapjanak új nevet (Bocskai, Petőfi, Zrinyi stb.) hanem maradjon a régi név, Pavillon, Péterfia, huszár, tüzér stb. laktanya.

A javaslat kapcsán dr. *Révész* Imre püspök azt kérte, hogy ne a Dégenfeld-teret nevezzék el Baltazár Dezsőről, hanem egy más, megfelelőbb utca kapja a nagy püspök nevét. A kisgyülés a Déri múzeum melletti Pulszky-utca nevét változtatja meg Baltazár Dezső-utcára.

A HÁZHELYIGÉNYLŐK KIELÉGITÉSE

Deák József bizottsági tag indítványa kapcsán, hogy a házhelykiosztás tekintetében a sürgősség mondassék ki, *Kalenda* Lóránd műszaki tanácsnok érdekes előerjesztést tett. A községi földigénylő bizottság kimutatása szerint 4000-nél több jogos igénylő van a házhelyekre és 300 négyszögöl telket számítva egymillió hatszázezer négyszögöl telekre volna szükség, ami olyan nagy terület, mint a belváros. A Baromvásártér, Lóversenytér, Sajétrom, Ispotály, Monostorpályi ut, Epreskert, Baranyi-utca stb. állana rendelkezésre erre a célra, de ez a szükségletnek csak egyhatodrészét fedezi.

A város belterületén egy hektárra 70 ember esik, a városi övező kertségekben, amely még a belső övezethez tartozik, egy hektárra 22, ami átszámítva azt jelenti, hogy 300 négyszögöl területre itt 2 ember esik. Javasolja, hogy a házhelyek biztosítására merész, szinte forradalmi jelentőségü megoldást keressenek, nevezetesen azt *hogy a belvárost övező kertségekben,* (Sestakert, Vénkert, Csigekert stb.) *az eddigi tulajdonos birtokában csak 400 négyszögöl telek maradjon meg,* a többit ezenfelül méltányos árért váltsa meg a város és az itt felszabadult és igénybevett területen elégítse ki a házhelyigénylőke. 200—300 négyszögöl telket kapna az új tulajdonos itt, ahol a közmüvek biztosíthatók lennének és a város belső területére lehetne a lakosságot süríteni és nem kellene a városfól 6—8 kilométerre házhelyet adni, amely közmüvekkel el sem volna látható. A Petőfi-téren, Ispotály körül emeletes társas munkásházakat lehetne építeni és igénybe lehetne venni házhelyekre a Hadházi-utcai, csapókerti, Hatvanutcai régi temetők egy részét is, ahová már nem temetkeznek 30 éve. Igy meg lehetne oldani a házhelyjuttatást és városrendészeti szempontból is jól járna a város.

Fürst László helyesli a tervet, de egyben egységes, végleges, korszerü városrendészeti tervet kér a kertségekre is a házhelykiosztás kapcsán. Dr. **Lévay** Zoltán nemzetgyülési képviselő elismeréssel szól Kalenda Lóránt tervéről. Javasolja, hogy mivel a régi kertségi telektulajdonosok nagy része kisember, a telekmegváltás, térítés méltányos, igazságos, megfelelő legyen és ne jelképes térítés.

A kisgyülés a felszólalásokkal kiegészítve fogadja el a tervet.

VITA A KÖZELLÁTÁSI HIVATAL KÖRÜL,

Nagyobb vitát váltott ki **Végh** Dezső helyettese polgármester jelentése a közellátási helyzetről. A jog- és pénzügyi bizottság pénteken nem fogadta el a jelentést és egyes felszólalók erős bírálatban részesítették a h. polgármestert. A jelentés kapcsán **Vass** Károly városi főjegyző ismertette **Molnár** József bizottsági tag levelét, amelyben bejelenti, hogy a jog- és pénzügyi bizottságban téves információ alapján bírálta Végh Dezsőt és működését és azt most visszavonja, megállapítva azt is, hogy az átszervezés folyamatban van. Javasolja ugyanekkor Molnár, hogy a jelentést vegyék tudomásul és fejezzék ki köszönetüket Végh Dezsőnek. Ugyanakkor ismerteti **a közellátási miniszter leiratát,** amelyben közli, hogy szüntesse meg a város öntevékeny munkáját a közellátás terén, amely bár elismerésre méltó volt, de a közellátási irányelveket zavarta. **A jövőben tartózkodjék a város a beavatkozástól** és eddigi intézkedéseit is hatálytalanítsa.

Végh Dezső a vádakat visszautasítja és hangsúlyozta, hogy Debrecen közellátása érdekében járt el mindig. A beavatkozásra szükség volt sok esetben a spekuláció letörésére.

Dr. **Lévay** Zoltán nemzetgyülési képviselő hangoztatta, hogy nem a pártpolitikát, hanem Debrecen közönsége érdekét kell tekinteni a közellátásnál A miniszteri, kormánybiztosi rendeleteket be kell tartani, ezzel perbeszállani a városnak sem lehet. A bírálat nem személy ellen irányul, de ne ötletszerüen intézzék a közellátást és az összes közellátási szervek összhangban müködjenek.

Végh Dezső éles szavakkal támadja **Molnár** Józsefet, aki őt hátbatámadta és egyesek „beleharaptak". **Harsányi** Imre tanácsnok védelmébe veszi Molnár Józsefet. A közellátás nem egy pártnak, hanem a törvényhatóságnak tartozik felelősséggel. A kereskedelem szempontjait hozza fel.

Kovács Lajos szerint mindenért a látható fejet, Végh Dezsőt támadják, pedig máshol is vannak hibák. Javasolja, hogy a jelentést vegyék tudomásul.

Dr. **Lévay** Zoltán újabb felszólalásában konkretizálja a közönség körében felmerült panaszokat és kifogásokat. Javasolja, hogy a városi közellátási ügyosztály működése, üzletmenete szakértőkkel, a számvevőség ellenőrzése mellett vizsgáltassék felül. És ha ez megtörtént és ismeretes lesz, akkor döntsenek, elfogadják-e a jelentést vagy nem.

Öry István főispán, —aki időközben megérkezett és átvette az elnöklést — rámutatott arra, **hogy a városi szerveknek is** jó példával kell elöljárni a rendeletek, törvények megtartásában. **Nincs szükség a suttogásra, vádaskodásra, nincs szüksége erre** Végh Dezsőnek **sem. Neki,** mint főispán-kormánybiztosnak ragaszkodni kell a felsőbb rendeletekhez és a multban ezt sokszor megkerülték a város közellátása részéről. De ezentúl ragaszkodik a rendeletek betartásához, nincs szükség külön városi boltra, a rendelet szerint is be kell ezt szüntetni, fel kell számolni és a régi rendszert is fel kell számolni. Helyesli a vizsgálat elrendelését, a leltározást, felülvizsgálatot szakértők által.

Végh Dezső h. polgármester is kéri ezt, illetve a javaslathoz hozzájárul. A bizottság ilyen értelemben is határoz, most leveszi a napirendről a jelentést és ha az elrendelt vizsgálat eredménye a kisgyülés előtt lesz, akkor dönt a továbbiakról.

ELFOGADTÁK AZ EMELÉSEKET

A kisgyülés ezután elfogadta a villany, gáz, víz árának emelését visszamenőleg július 1-től. A villanyáram kilovattonkint 15, illetve 18 pengő, a víz 3 pengőről 9 pengőre emelkedik. Elfogadták a HÉV viteldijainak emelését. Ennél a pontnál **Lévay** Zoltán felvetette azt a javaslatot, hogy a **villamosközlekedés szünetelése idején nem lehetne. kisegitésképen ideiglenesen a városi lóvasutat megindítani, márcsak a klinikák megközelitése céljából is. Elfogadták a vizvezetéki dijszabályzat módosítását, amely szerint a vízdijat a lakók fizetik ezentúl,** a háziur csak ott fizet arányosan, ahol lakik. A vízdij összegét a lakások, szobák száma után állapítják meg, illetve osztják fel. **Lévay** Zoltán javasolja, hogy ahol külön ipari, kereskedelmi célra használnak vizet nagyobb mennyiségben, ott külön vizmérőóra állittassék fel, vagy általányt állapitsanak meg, nehogy a kisebb fogyasztású lakótársat sérelem érje.

Fürst László felveti **az eszmét, nem lehetne-e a személypénz, kéményseprési dijat is arányositani és részben a lakókra áthárítani.** A kisgyülés felhivja az illetékes városi ügyosztályt, hogy ily irányban javaslatot dolgozzon ki és terjesszen elő.

A kisgyülés elfogadásra javasolja a **Világitási Vállalat alkalmazottainak illetményrendezését, és órabér, fizetés felemelését 100 százalékkal.**

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg

Szeretsényinek

SAS-UTCA 2.

Az újjáépítés és a belső kölcsön szükségessége

Irta: Leitner Jenő

Az ősz gyors léptekkel közeledik és bizony városunkban sem nagyon történt még lényeges kezdeményezés a nácibitangok esztelen politikája következtében egészen vagy részben romokba döntött épületek helyreállítására.

Tényként kell leszögeznünk, hogy Nemzeti Bizottságunk talán elsőként hívta fel a figyelmet az építkezések megkezdésének sürgős voltára. Kezdeményezésére megalakult az Újjáépítési Bizottság, amely dicséretreméltó buzgósággal látott a kérdés gyakorlati megvalósításához, hogy nemcsak a kérdés, hanem az épületek is tető alá kerüljenek.

Az idő nagyon sürget és a kormányhatóság részéről országos vonatkozásban még mindig nem tették meg a kellős és szükséges lépéseket.

Mi az anyag megfelelő elosztásán kívül főképpen a szükséges tőke rendelkezésre bocsájtását várjuk.

Nem vitás u. i., hogy a munka elindulásához nem kevés tőkére van szükségünk a köz- és magánépítkezésekre való tekintettel.

Igaz ugyan, hogy az újjáépítés szolgálatába állított közmunkaváltságot háromnegyed részben és három hónapon át az illető helységek fogják kapni, míg a fennmaradó negyedrészt és a többi hónapokban befolyó összegeket közös alapba kell majd befizetni, ahonnan aztán a jobban rászoruló és nagyobb sérüléseket szenvedett belységek igényelhetik kölcsön alakjában.

Már itt hangsúlyozzuk, hogy az egész ország szempontjából tekintetbe jövő közös kárvállalás hívei vagyunk: a háborús cselekmények következtében előállott károk aránylagosan terheljenek mindenkit.

A közmunkaváltság édeskevés fedezetet nyujt még a folyamatos munkabérek kifizetésére is. Komolyabb segítséget várhatunk a lakbérpótlékokból, amint erre vonatkozólag intézkedés fog történni.

A munkálatok gyorsabb ütemű megindítását fogja célozni a Budapestre és környékére már kötelezően életbeléptetett rendelet a húsz négyzetméternél kisebb tetőkárt szenvedett épületekre vonatkozólag. Ez városunkra nézve is kötelező lesz és ezért ajánlatos volna, hogyha a háziurak nem várnának a rendeletre, hanem a legsürgősebben hozzálátnának a munkálatok megkezdéséhez mind saját, mind pedig közérdekből.

A tőkét — nagyon jól tudjuk — nem lehet a csigaházból egykönnyen előcsalogatni és ezért nem kételkedünk abban, hogy a háztulajdonosok által rendbehozatott és lakhatóvá tétetett épületrészekre nézve bizonyos fokú mentességet fognak adni.

Maradna még a magánkezdeményezés: erre ugyancsak nem lehet sokat építeni a tőkehiány következtében. Meg kell itt emlékeznünk arról, hogy a helybeli pénzintézetek kétnullányi hitelt nyujtanak az újjáépítés előmozdítására.

A fent vázoltak alapján könnyen leszürhetjük az eredményt: pénzre, pénzre és újból pénzre van szükségünk. Az államtól nagyon keveset várhatunk és ezért magunknak kell a segítés módját megkeresnünk és pedig a város által kibocsájtandó belső nyereménykölcsön alakjában.

A kölcsön 25 millióról szólna. A kötvények nem lennének kamatozók, hanem ehelyett évenként kétszer sorsolást rendeznénk megfelelő nyereményekkel (főképen élelmezési tárgyak kerülnének kisorsolásra). Ez bizonyos fokig helyettesítené a hiányzó sorsjegyeket és az esetleges nyereménylehetőségén kívül minden kötvénybirtokosnak megvolna az az erkölcsi érzése, hogy pengőivel hozzájárult az újjáépítés nemes feladatának végrehajtásához. A teljes visszafizetés öt éven belül történnék. Az első beváltás pedig az 1947-ik évben. Ettől kezdve minden évben emelkedő alapon kerülnének a kötvények beváltására. A visszafizetés arányában lehetne városi kötelezettséget is rendezni a kötvényekkel. A címletek alsó határát úgy szabnók meg, hogy a kevesebb pénzzel rendelkezők is kivehessék részüket a jegyzésből.

A kötvények elhelyezése a bankok útján történnék mind a város, mind pedig — esetleg — más helységben lakók között.

Ennek a kölcsönnek végrehajtása szinte útmutatásul szolgálhatna az ország többi helységeinek is — aminthogy városunkból már nagyon sok kezdeményezés indult ki.

A kölcsön jegyzése főképen a tehetősek vizsgája lenne. Elég sok szemrehányást kapnak tőkéseink, vállalkozóink, hogy nem buzgólkodnak eléggé fiatal demokráciánk erősítésén és hogy nem veszik ki kellőképen részüket az újjáépítésből. Most mód és alkalom fog nyilni ennél az újszerű tetemrehívásnál, hogy bebizonyítsák az ellenkezőjét, ebben nem is kételkedünk. Mindenkinek hozzá kell járulnia teljes erejéből a maga módján ahhoz, hogy gyermekcipőkben járó demokráciánkat erősítse, vagyis, hogy a romokat segítsen felépíteni.

Feltétlenül számítunk a kölcsön jegyzésénél mindenkire, mert minden fillérre szükségünk lesz és a kölcsönadott fillérekkel egyben saját boldogulásunkat is elősegítjük. A kibocsájtandó kölcsön visszafizetését maga a város garantálja minden vagyonával. Nem szabad tehát a jegyzéstől visszariadnunk, amint a hivó szó elhangzik. Ne üljünk fel majd a sötét reakció esetleges suttogó propagandájának. Nem kétséges u. i., hogy ezt az alkalmat is meg fogja ragadni a reakció, minden építő kezdeményezésnek ösellensége és ködösítéssel igyekezni fog a sikert elgáncsolni.

Nem kell hangsúlyoznunk, hogy a jegyzésben mindnyájunknak részt kell vennünk, mert hiszen a középületek, a közüzemek rendbehozásával magunkon is segítünk, magunknak is használunk. A munkatöbbletet a termelés jegyében fog lezajlani és így egészséges gazdasági vérkeringést fog előidézni és csillapitólag tud hatni a piac megbolygatott rendjére.

Városunk az ország rendszerében nem kicsiny láncszemként szerepel. A felépítésnek mindig alulról kell történnie. Az épület csak akkor lehet erős, tartós és viharálló, hogyha az alapot terméskövekből rakják le. A mi csodafegyvereink: a hit, a munkakészség és a kemény elhatározás: ezekből építjük fel a jövő városát.

Debrecen városa — hiszem és remélem, — ezuttal is meg tudja mutatni, hogy az ország vezetőhelyén álló városa. Nem kételkedem abban, hogy a kölcsön jegyzésének sorakozóján egy emberként fog a város minden rendűrangú embere jelentkezni.

Új jelszó fog kialakulni: jegyeztél-e már újjáépítési kölcsönt?

Több mint tizezer fasiszta és szovjetellenes könyvet foglalt le a rendőrség Debrecenben és Hajdu vármegyében

A fasiszta és szovjetellenes könyvek, sajtótermékek elkobzására a debreceni és hajdúvármegyei rendőrség nyomozást indított. Számos könyvtárban, egyesületnél, könyvkölcsönzőknél, kereskedésekben és magánházaknál tartottak váratlan razziát. A munkába belevonták az utcabizalmiakat és háztömbbizalmiakat is.

A rendőrség munkájának eredményeként a tegnapi napig Debrecen és Hajdú vármegye területén több mint 10.000 kötet könyvet koboztak el.

Jól sikerült aratóünnepélyt rendezett Vámospércs lakossága

Vámospércs lakossága vasárnap ünnepelte az első szabad aratás ünnepét, melyen **Végh Dezső** h. polgármesterrel az élén népes küldöttséggel képviseltette magát Debrecen városa is. Az aratóünnep zenés ébresztővel kezdődött, melyet felvonulás követett.

A vámospércsi sportelepen vette kezdetét a délelőtti ünnepség, melyet a Himnusz után **Szekeres Ferenc** párttitkár nyitott meg. A debreceni kiküldöttek nevében **Balogh Elemér** hangsúlyozta az első szabad magyar aratás jelentőségét. Szólott a reakció elleni fokozott harcról és az újjáépítés jelentőségéről. **Tóth József** saját versét szavalta el nagy tetszést aratva, majd **Juhász Irén** a nők feladatairól beszélt a demokratikus Magyarországon.

Szilágyi János, a vámospércsi termelő bizottságnak az elnöke emelkedett ezután szólásra. A földosztásról beszélve kiemelte, hogy Vámospércs község a lehető leggyorsabb ütemben hajtotta végre ezt a kormányrendeletet s a vámospércsi földtulajdonosok földjei **100 százalékig teljesen be vannak vetve.** A termelő bizottság lendületes munkáját ismertetve rátért a reakció elleni harcra, majd a szegény gyermekek szociális alapja javára rendezett gyüjtés eredményéről beszélt. Kijelentette, hogy a jövő hét folyamán az arra legjobban rászorulók textilárukat fognak kiosztás keretében kapni. Szilágyi János elnök szavait sokáig éljenezte az egybegyült hallgatóság. Szekeres Ferenc titkár zárószavaival ért véget a délelőtti ünnepély.

Az ünnepség után a sportpályán **kétezer ebéd került kiosztásra.** Délután nagy érdeklődés mellett folyt le a debreceni és vámospércsi MaDISz közötti barátságos labdarugómérkőzés, mely 2:2 arányban, eldöntetlenül végződött. Este a református elemi iskolában aratóbált rendezett az ifjúság.

Az aratóünnep egyébként a szegény gyermekek felsegélyezésére indított mozgalom szolgálatában állott. Vámospércs lakossága erején felül igyekezett adakozni a nemes cél érdekében. **Szigethy János** gazdálkodó egy tehenet ajándékozott, **Weisz Miklós** 5000 pengővel és munkájával, a Hegedűs és társa malmosok pedig liszttel járultak hozzá a felsegélyezés sikeréhez. A község lakossága a szegény gyermekek számára eddig több mint húszezer pengőt gyüjtött.

A balmazújvárosiak között nem akadt volksbundista

A Volksbund debreceni csoportjával kapcsolatos közleményünk nyomán megállapást nyert, hogy a csoportról megtalált iratokban több olyan név szerepel, melyek viselői tényleges szerepet nem játszottak a nemzetellenes tömörülésben. A Volksbund debreceni elnöke, Reisinger József a nácik felé mindjobban kívánta magát használhatóvá tenni s ezért nagy „német tömeget" feltüntető névsort terjesztett elő a vezetőségi gyülésre. Igy adta be a német megbizottaknak, hogy Balmazújváros derék és hazafias népe mind együtt érez a Volksbund célkitüzéseivel. Reisingernek az állitása teljes egészében valótlanság. Az igazság az, hogy a szorgalmas balmazújvárosiak sohasem vettek részt hazafiatlan mozgalmakban. Mint Kerekes Péter, az ottani gazdapárt elnöke közli velünk, a község egykori sváb lakossága tökéletesen asszimilálódott a hosszú évtizedek során. Ma már Balmazújvároson „öreg emberek" sem akadnak, akik németül beszélnek még kevésbé olyanok, akik a Volksbunddal azonosították volna magukat. Két évvel ezelőtt egy fiatalember jött a községbe Debrecenből s gyülést hirdetett a Volksbunddal kapcsolatosan, de a felháborodott nép kiutasította a faluból. Ugyancsak sikertelen kisérletet tettek Balmazujvároson az SS-be való toborzásra. Senki sem akadt ott, aki jelentkezett volna. Volksbundista nem volt Balmazújvároson egy emberesem.

AZ ARANY BIKA ÉTTERME és KÁVÉHÁZA megnyilt!
Mindennap délután 4—8-ig
MAGYARI József zenekara muzsikál
Kitünő magyar konyha!
Ebéd! Vacsora!

Figyelemreméltó adatok Debrecen mezőgazdasági állapotáról

A város közigazgatási bizottsági ülésén a debreceni gazdasági felügyelőség részletes jelentésben számolt be Debrecen mezőgazdasági állapotáról. A jelentés felöleli a mult év ősz óta 1945 július 1-ig terjedő mezőgazdasági eseményeket. Bevezetőben ismertette a jelentés, hogy a gazdasági felügyelőség 1944 október 10-én felsőbb utasításra elhagyta Debrecent és az orosz haderő felszabadító hadmüvelete után a debreceni mezőgazdasági felügyelőség megszervezésére **Vigh** István gazdasági felügyelő kapott megbizást, aki **Boresák** János és **Balogh** Sándor állattenyésztési főellenőrök segítségével dolgozott fáradhatatlanul a mezőgazdasági és felügyelőség érdekében.

A jelentés először az őszi eseményeket ismerteti. Összel meleg, száraz időjárás, hosszú ősz után kevés csapadék, hó volt, enyhe tél járta. A kalászosok jól teleltek. **Fagykár a gyümölcsben nem volt.** Tavasszal a nedves, csapadékos időjárás kedvezett a mezőgazdasági munkálatoknak és a vetésnek is. A tavaszi munka rendben folyt le. Az őszi betakarítást a különleges viszonyok miatt részben és főleg ez év március—áprilisban fejezték be, különösen a tengeritörést. Kataszteri holdankint a tavasszal 20—22 mázsa csöves tengerire lehetett számítani a tavasszal letört területnél. Minőségileg természetesen alatta maradt a rendes időben betakarított termésnek.

A város 82.298 hold szántóföldjéből összel bevetésre került 8150 hold, ebből búza 3800, rozs 2460, árpa 340 hold, a többi mesterséges takarmány. Tavasszal pótolták a vetésterületet: tavaszi búza 215, tavaszi árpa 6486, zab 832, zabosbükköny 285, lucerna 255, lóhere 264, takarmányrépa 1128, cukorrépa 3962, burgonya 4384, bab 292, borsó 4652, napraforgó 9834, köles 1543, tengeri 32.568, dohány 462, len 85, fözelék 1928, mák 84, kender 46, csillagfürt 217 hold. 4340 hold terület vízállásos, szikes, a bevetése igaerő hiánya miatt nem volt lehetséges.

Tavasszal később indultak meg a mezőgazdasági munkálatok igaerő, vetőmaghiány miatt. Nagyobb területen a kalászos, árpa, zab, hüvelyes, köles, len stb. nagyobb terméshozamot adott volna, ha a vetőmag biztosítása megtörtént volna. Az igaerőhiány erősen éreztette hatását. **Ahol a szántásvetés idejében, kellő időben megtörtént, ott az átlagtermés 2—3 mázsával, sőt többel is nagyobb a mult évinél. Az igahiány mellett a szekér-, járműhiány is igen nagy volt, százakra megy ama gazdák száma, akiknek egy szekere sem maradt és a vetőmagot sem tudták szállitani.**

Sok szőlő és gyümölcsös maradt gondozatlanul. **A szőlőben és gyümölcsösben jó közepes termés várható.**

A kalászosok — őszi, tavaszi — gyenge termést hoztak. A korai tengeri szépen fejlödő, erőteljes csövezésü: terméshozama bizonytalanná vált a szárazság miatt. Répaféléknél a rovarkár és szárazság miatt több száz holdat ki kellett szántani. A kétszeri vetésü répák lassan fejlődnek gazosok.

A város állatlétszám[illegible] így számol be a jelentés. 1944-ben Debrecenben volt szarvasmarha 15.727, maradt 1945-ben 3817, ló volt 1944-ben 8680, maradt 4717, sertés volt 1944-ben 27.923, 1945-ben 5116, juh volt 1944-ben 13.524, 1945-ben 916.

A városnak volt 1944-ben 92 apaállata, 1945-ben volt 5 bikája.

A száj- és körömfájás gyenge lefolyású volt, a sertéspestis szórványos.

A mezőgazdasági munkásviszonyok, munkafegyelem, munkaerőkölcs meglazulásával megromlottak és csak idegenből jött munkaerőkkel biztosították részben a kézimunkaerőt. **A feketepiac miatt a hatóságilag lerögzitett munkabéreket felülfizették a gazdák,** de még így sem kaptak elég munkaerőt és nem lehetett a munkát rendes időben biztosítani. A termelési bizottság behatóan foglalkozik a termelés minden ágával, de határozatait nem tudja minden esetben végrehajtani.

A munkavállalók természetbeni bér mellett álltak munkába, naponta 15—20 kg napraforgó, vagy 20—30 kg gabonaféle volt a kikötött bér. A város területén állandó volt a mezőgazdasági munkáshiány. **Ennek oka: a feketepiac nyujtotta könnyü kereseti lehetőség hajszolása és a hiányzó, távollevő szakmunkások.**

A legelő terület kitünő takarmányt igért volna, — igy a Hortobágy, — de nem kerülhetett ez hasznositásra az állathiány miatt.

A cséplést 66 cséplőgép biztositja és azok rendbehozatala, üzemanyaggal való ellátása megtörtént, igy a cséplés zavartalansága biztositva van. Debrecen területén felhasználtak üzemanyagból: petroleum 1130 mázsa, benzin 31, motorolaj 95 mázsa, összesen 1256 mázsa.

Soós Béla dr egyetemi tanár temetése

Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a napokban a Köztemető ravatalozójából dr. Soós Béla református lelkész, egyetemi tanárt. Több száz főnyi közönség állta körül az elhunyt koporsóját, melynél a gyászének elhangzása után **dr. Erdős Károly** egyetemi rektor tartott magas szárnyalású imát. Az egyetemi tanács részéről dr. Kállay Kálmán hittudományi professzor mondott utolsó istenhozzádot az elhunyt felett. Egyik tanítványa az egyetemi hallgatók részvétét tolmácsolta, majd újabb gyászének után a koszorukkal elborított díszes koporsót a díszkocsira helyezték, miközben Nyakas László kántor Beethowen gyászindulóját játszotta nagy művészettel. A koporsót az elhunyt felesége hamvai mellé helyezték. A sír felett dr. Erdős Károly mondott búcsúimát.

— **Elloptak Budapesten egy nyolchengeres autót.** Mivel az a gyanu merült fel, hogy a tettes Debrecen felé szökött a lopott gépkocsin, a budapesti főkapitányság értesitette a debreceni rendőrséget.

Uj ruhája lesz, ha
ÁRPÁD
ruhafesték-kel fest
Lerakat:
Budapest, VI. Ó-utca 27. I. 1.

Távolkeleten még nem hangzott el a „Tüzet szüntess"

A japán fegyverletételi ajánlatra adott szövetséges válasz hétfőn érkezett Tokióba

Washington, augusztus 13. (Reuter.) Közlik, hogy a csendes-óceáni hadszintéren még nem hangzott el a tüzet szüntess parancsa. A háború folyik és hivatalos vége 3—4 napnál korábban nem várható. A Japán elleni támadások során szombaton Kiusu-szigete ellen intéztek bombatámadásokat. (MTI)

London, augusztus 13. A Fehér Házból származó értesülés szerint hétfőn az angol nyári időszámítás szerint délután 2 órakor várható a szövetségesek nyilatkozata abban a tekintetben, hogy a fegyverszünet létrejött-e, vagy tovább folytatódik a keletázsiai háború. A tokiói rádió állandóan ismétli felhívásait a svájci japán követséghez, hogy tartsa az összeköttetést a japán fővárossal, mert fontos közlemény várható. (MTI)

Newyork, augusztus 13. A japán hírszolgálat jelenti: Illetékes hely jelenti, hogy a japán kormány ajánlatára küldött szövetséges válasz hivatalos szövegét a svájci követség révén hétfőn kapták meg Tokióban. A Reuter iroda ezzel kapcsolatban azt írja, hogy Washingtonban a jegyzéket szombaton greenwichi idő szerint 15.30 órakor küldték el, azaz csaknem 48 órával előbb. (MTI)

London, augusztus 13. (Reuter.) A „Newyork Times" munkatársa jelenti, hogy ha japán fegyverletételi ajánlat hétfő éjjelre, greenwichi idő szerint 16 órára nem érkezik meg, minden kilátás megvan arra, hogy a szövetséges erők minden dühe — beleértve újabb atombombákat — újra Japán ellen fordul elképzelhetetlen hevességgel. (MTI)

Newyork, augusztus 13. (Reuter.) A japán hírszolgálat szerint a szovjet csapatai egészen új irányban nyomulnak előre és egy város közelébe érkeztek, amely mindössze 250 mérföldnyire fekszik Kína régi fővárosától, Pekingtől. (MTI)

Newyork, augusztus 13. (Reuter.) Mint az NBC stockholmi tudósítója félhivatalos japán forrásból értesül, Hirohito császár azzal a gondolattal foglalkozik, hogy trónörökös fia javára lemond a trónról. A japán nép, valamint a katonai és polgári vezetők is állítólag elfogadták ezt a megoldást. (MTI)

London, augusztus 13. Az angol hírszolgálat jelentése szerint az amerikai hatóságok 5000 dollár jutalmat adnak annak, aki kideríti a végleges japán fegyverletételről szóló álhír szerzőjét. Az álhir igen nagy kárt okozott, mert az „United Press" jelentését a newyorki rádió bemondta. A katonai rádiók közölték a hírt és ennek nyomán megkezdődtek a fáklyásmenetek. Mindez természetesen kárára volt a haditermelésnek. Ez alatt a hadműveletek folytak tovább. A szovjet csapatok fontos támarszpontokat foglaltak el Korea szigetén. A tokiói rádió hatalmas szövetséges légi támadásokról számol be. (MTI)

Balogh államtitkár beszéde a pécsváradi emlékmű felavatásán

Pécsváradon vasárnap délelőtt nagy ünnepélyességgel avatták fel azt a hatalmas emlékművet, amelyet a község járása területén elesett 14 hős szovjet katona sírja felett emeltek. Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök szintén meg akart jelenni az emlékmű felavatásán, de másirányú elfoglaltsága megakadályozta a személyes megjelenésben. Az ünnepségen mintegy 10.000 főnyi közönség gyült össze. Volgin szovjetorosz kapitány mondott először beszédet, azután Balogh István államtitkár állt a mikrofon elé. Száz évvel ezelőtt jutottunk közelebbi vonatkozásba az orosz történelemmel — mondotta —, az orosz hadsereggel. 1849-ben, amikor az oroszok jöttek a reakció segítségére, a magyar forradalom ellen. Azért volt ez, mert Oroszországban akkor kényuraság volt, a nép szabad akarata nem érvényesülhetett. Ma a magyar szabadságot, a magyar függetlenséget az orosz népnek, a Szovjet-Unió hadseregének köszönhetjük. Ez a hadsereg a szabadság érdekében harcolt, nemcsak a saját szabadsága, hanem az egész emberiség szabadsága érdekében.

— Amikor Moszkvában jártam — folytatta az államtitkár —, láttam, hogy mindenki erejét teljesen megfeszítve dolgozik a győzelem érdekében. Mindenki engedelmeskedik a legfőbb kormányzatnak, az államhatalomnak, senki nem jár külön utakon, hanem teljes bizalommal van az irányitás iránt. Ez mindenkinek lehetőséget dott arra, hogy erejét a maximumra fokozza. Láttam azt is, hogyan dőlnek összeazok a hazugságok, amelyekkel évtizedeken át traktáltak minket, amikor azt mondották, hogy a Szovjet-Unióban nincs vallás, nincs pap és elpusztitották a templomokat. Ez mind hazugság és rágalom volt. Én magam is miséztem és prédikáltam Moszkvában. Láttuk, hogy a mi templomainkat nem a vörös hadsereg rombolta szét, hanem a németek pusztitották el. Ez az emlékmű — fejezte be szavait az államtitkár — legyen örökkétartó kiáltója és bizonyitéka az orosz-magyar barátságnak.

Béldy Alajos halálos ítéletét kegyelemből életfogytig tartó kényszermunkára változtatta a Nemzeti Főtanács

Az MTI jelenti: A Nemzeti Főtanács Zsedényi Béla, az ideiglenes nemzetgyűlés elnökének elnöklésével hétfőn délután ülést tartott és tárgyalta a budapesti népbíróság által háborús bünte't miatt kötél általi halálra ítélt Béldy-Bruckner Alajos és Venczell István elitéltek kegyelmi kérelmét.

A Nemzeti Főtanács a halálos ítéletet kegyelemből mindkét esetben életfogytig tartó kényszermunkára, mint főbüntetésre és az elitéltek politikai jogainak tiz évre való felfüggesztésére, mint mellékbüntetésre változtatta át.

A hazai németség ügye a miniszterlanács előtt

Az MTI jelenti: A kormány tagjai a pártok vezetőinek bevonásával hétfőn délelőtt 11 órakor dálnoki Miklós Béla miniszterelnök elnöklésével rendkívüli minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács napirendjén Erdei Ferenc belügyminiszter és Gyöngyösi János külügyminiszter előterjesztésére a hazai németség ügye szerepelt.

Nagyszabású sportfelvonulás Moszkvában

Moszkva, augusztus 13. (TASS) Augusztus 12-én — öt esztendő után először — a Vörös-tér ismét nagyszabású sportfelvonulásnak volt színhelye. A Szovjet-Unió minden részéből összegyült sportolók vonultak fel. A közönség soraiban helyet foglaltak a Moszkvában tartózkodó Eisenhower tábornaggyal az élén a diplomáciai testület tagjai is. Az ünnepségen Sztalin generalisszimusz is megjelent. A sportolók és a közönség lelkes ünneplésben részesitették a Szovjet-Unió hős generalisszimuszát, aki mosolyogva, kezét felemelve köszönte meg az üdvözlést.

A sportolók a díszfelvonulás után hatalmas arányú bemutatón vettek részt, majd pedig újból elvonultak Sztalin generalisszimusz előtt. Az ünnepség a Szovjet-Unió Himnuszának eléneklésével ért véget. (MTI)

A fasiszta és szovjetellenes sajtótermékek beszolgáltatása

Egy kiadott miniszteri rendelet értelmében az országban lévő összes fasiszta irányzatú, vagy szovjetellenes könyveket be kell szolgáltatni. Az indexre tett könyvek jegyzéke megjelent a Magyar Közlöny egy régebbi számában s most legutóbb sokszorosítva a könyvkereskedésekben lehetett kapni, míg a közhivatalok és intézmények feltünő helyen kifüggesztve tartották. A nagyközönség igy — ennek elolvasása után — szerzett tudomást arról, hogy mely könyvek tartoznak a fasiszta irásmüvek közé s mely könyveket kell beszolgáltatni.

Az elmult napokban falragaszokon hirdetményt bocsájtott ki a főispán a város és a vármegye lakossága számára. A falragaszokon nyomatékosan felszólitották a város és vármegye lakosságát, hogy a fasiszta irányzatú és szovjetellenes sajtótermékeket: könyveket, ujságokat, folyóiratokat, képes folyóiratokat és képeket internálás terhe alatt azonnal szolgáltassa be. A beszolgáltatandó sajtótermékek fogalma alá esik minden olyan nyomdatermék, amely fasiszta szellemü, vagy amely a szovjet nagyhatalom ellen irányul, mégpedig akár szövegben, akár képben, igy pl. minden olyan képes folyóirat, amely a volt fasiszta államfők, vezetők és hadvezérek képeit, nemkülönben a szovjet katonák megalázóan, gunyosan ábrázoló képeit tartalmazza.

Debrecenben két helyen folyt a fasiszta sajtótermékek beszolgáltatása. A város lakossága a Déri Múzeumban, mig a vármegye lakossága a vármegyei kapitányságon Burgundia-u. 3. szám alatt végezte a beszolgáltatási kötelezettséget. Ellátogattunk a két beszolgáltatási helyre s első utunk a Déri Múzeumba vezetett.

A Múzeumban a Közmüvelődési Könyvtár helyiségében folynak az elmult rendszer bünös nyomtatványainak beszolgáltatásai. Érdeklődésünkre a könyvtár igazgatója elmondotta, hogy elsőnek a könyvkereskedők jártak elő jópéldával, mert ők szolgáltatták be legelőbb a fasiszta sajtótermékeket.

— A legutóbbi számadások szerint a debreceni könyvkereskedők összesen 387 kötetnyi fasiszta sajtóterméket szolgáltattak be, melyet mi vettünk át. A beszolgáltatott könyvekről jegyzéket adunk s ezzel tudja mindenki igazolni a beszolgáltatási kötelezettségét.

— A nagyközönség igen lassú ütemben kezdi a fasiszta sajtótermékek beszolgáltatását. Ennek oka részben az, hogy csak az utóbbi napokban sikerült ahhoz a könyvjegyzékhez jutnia a közönségnek, mely a fasiszta sajtótermékek névjegyzékét közölte. Az újabb szigorú felhivások bizonyára arra késztetik a város lakosságát, hogy a rendelet értelmében azonnal végrehajtsák a beszolgáltatási kötelezettségüket. Ezt a beszolgáltatási kötelezettséget különben a rendőrség erélyes razziák utján fogja ellenőrizni s a rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik és internálják. Kevés a beszolgáltatás a képes folyóiratok terén, pedig igen sokan vannak Debrecenben is, akik a „Signál" c. német folyóiratot gyüjtötték. De nemcsak ez a folyóirat, hanem a Hitler, Mussolini, Szálasi kép is sok volt Debrecenben s ezeknek a beszolgáltatása nehézkesen folyik. Sokan nem veszik komolyan ezt a rendeletet s a rendőrségi razziák alkalmával kerülnek majd elő a fasiszta sajtótermékeknek egy része.

Érdekességként megemlitjük, hogy minden egyes fasiszta sajtótermékből két-két köteles példányt kell minden városban megtartani. Debrecenben a Déri Múzeumban és az Egyetemi Könyvtárban fogják elzárva megőrizni ezeket a köteles példányokat.

A vármegye területéről a vármegyei rendőrség székhelyén, Burgundia-u. 3. szám alatt folynak a beszolgáltatások. Itt a mindenkori ügyletes veszi át a könyveket s mint megtudtuk, 22—24 községből szolgáltatják be mind nagyobb mennyiségben a fasiszta sajtótermékeket.

— Földesről éppen ma hoztak eb 1369 darabot — mondja az ügyeletes rendőr, — de a többi helységek is szorgalmasan végzik a beszolgáltatási kötelezettségüket.

A beszolgáltatási határidő a szombati nappal lejárt. A város és vármegye területéről összegyüjtött fasiszta sajtótermékeket ma, vasárnap adják át illetékes helyen. És mindazok, akik nem tettek eleget a beszolgáltatási kötelezettségnek, azok a rendőrségi razziák alkalmával nyerik majd el méltó büntetésüket a rendelet nem teljesítése miatt.

A fasiszta és szovjetellenes sajtótermékeket igy a beszolgáltatás alapján vonják ki a demokratikus Magyarország területéről, hogy az elmult rendszer eme „szülemények" ne mételyezzék tovább a magyar lelkeket...

Vagyonmentő, Bádogos-u. 1.

Megalakult a Kisgazda Párt vármegyei Ifjúsági Szervezete

A Független Kisgazda Párt vármegyei pártifjúsága vasárnap délután közgyülést tartott az Arany Bika szálló dísztermében, melyen több mint ezer kisgazdapárti ifjú és leány vett részt. A város és a megye ifjúságának első találkozója volt a közgyülés, melyet Hódy Béla ifjúsági elnök nyitott meg. Földes Vilmos tanulmányi csoportvezető ismertette az Ifjúsági Szervezet feladatait, Gál Gyula kultúrális vezető a pártifjúság kultúrális programmját vázolta, majd megválasztották a vármegyei Ifjúsági Szervezet vezetőségét. Ifjúsági elnök lett. Ó. Szabó Zsigmond hajdúböszörményi kisgazda, ügyvezető elnök Hódy Béla, társelnökök Molnár Mihály, Szabó Mihály, Györfi Gábor, Gál Gyula, alelnökök Földes Vilmos, Lente Zoltán, Pósalaky Zoltán, Beke Antal, Demjén József, Csiszár Imre, főtitkár Nyikos Tibor, kerületi titkárok Kertész István, Papp József, Barak Zsuzsanna, Lente Márton, Kovács Anna, Fekete Margit, Katona Erzsébet, Bagi Klára, Kiss Rózsa, Kedves György, gazdasági vezető Zilahy Tibor és Gyöngy Béla.

A választás megejtése után Ó. Szabó Zsigmond keresetlen szavakkal mondott köszönetet az iránta megnyilvánuló bizalomért. Hangoztatta, hogy az egyes ifjúsági szervezeteknek feladata, hogy felrázzák tétlenségükből az ifjúsági tömegeket. Számunkra a politika nem játék, nem jelszó, hanem sorsunk és jövönk halálosan komoly formálása. Felsorakozunk a felnőttek mellé és vállaljuk azt a munkát, melyet a magyar ifjúságnak vállalnia kell.

A lelkes hangulatban lefolyt gyülést Hódy Béla elnök zárta be.

A Szociáldemokrata Párt gyülése

Vasárnap délelőtt 11 órakor a Kossuth szobor előtt a Szociáldemokrata Párt tartott nagygyülést. A gyülést Kovács János kerületi titkár nyitotta meg, majd Szabó Kálmán polgármester tartott beszédet. Hangoztatta hogy a fizikai munka mellett a szellemi épitő munkáját is meg kell inditani. Össze kell fogni a Nemzeti Függetlenségi Frontba tömörült pártok erejét, hogy megoldhassuk az előttünk álló feladatokat. Mi bele akarunk tartozni a egész világ demokráciájába, előbbre akarjuk vinni a demokráciát és meg akarjuk valositani a szocializmust. Szakitanunk kell a multtal, ki kell seperni magunk közül azokat, akik az első és második világháborut a nyakunkra hozták. Uj életlehetőségeket teremtve épitsük fel az önálló, független, szabad Magyarországot.

Simon László kultuszminiszteri államtitkár szólalt fel aztán. Rámutatott arra, hogy az egyenlőség megteremtése azt a követelményt teszi jogosulttá, hogy az a nevelésben is teljes mértékben érvényesüljön. A kultuszminisztérium elkészitette iskolareformját, mely lehetővé teszi, hogy a legkisebb faluban ugyanaz az elv érvényesüljön, mint a legnagyobb városban. Gondoskodnunk kell arról is, hogy megfelelő tanerők jussanak el a vidéki iskolákba. Elsősorban emberekre van szükség és csak másodsorban felszerelésre. Felhivást intéztek a nevelőkhöz, mondotta az államtitkár, hogy vállalják el azt a missziót melynek feladata, hogy a vidéki okttás színvonalát emelje. Kérem a népgyülést is, követelje, hogy az önkormányzat a maga rendelkező hatalmát is igénybe vehesse ennek a feladatnak megvalósitására. Ha ezen az uton elindultunk, megtettük az első komoly lépést a kulturális felszabadulás felé.

Marosán György nemzetgyülési képviselő mondott aztán beszédet. Bennünk csak az a becsvágy él, hogy a történelem azt irja rólunk: megfeleltünk hivatásunknak és ezután a szörnyü háboru után ezer esztendőre megvetettük a demokrácia alapjait Magyarországon. Bejelentem azon meg győződésemet, hogy nem lesz többé háboru. (Éljenzés.) Az emberek harci kedvüket fel fogják használni, hogy kutassanak, kisérletezzenek. Ennek a háborunak nagyon drága volt z ára, de megérte, mert a világ megszabault a zsarnokságtól. Ha ma egy éve csak negyedannyii demokrata lett volna ebben az országban, akkor nem vesztettük volna el Mónus Illést, Bajcsy-Zsilinszky Endrét. Egyetlen ország sem szenvedett annyit, mint a mi hazánk és ezért a magyar nép kilencven százaléka felelős. Bécset órák alatt feladták, de a magyar nép egyrésze az utolsó töltényig folytatta a harcot. A potsdami konferencia lehetővé teszi annak megmutatását, hogy különb nép tudunk lenni, mint amilyenek voltunk. Nemsokára békét köthetünk. Kitelepitik a németeket az országból. Büntetés helyett ezzel olyan ajándékot kapunk, amilyet még nem kapott a világ egyetlen népe sem.

Az angol választásokkal foglalkozott aztán. Az angol nép a munkáspártra adta le szavazatát, melynek nem kisebb pontjai vannak, mint a bányák államositása. A reakciónk Magyarországon sem lesz mibe kapaszkodnia. Most más Európa van, mint 1919-ben. Most van Magyarországnak nagy barátja, a Szovjet-Unió (éljen!), barátunk Románia, Jugoszlávia és lassanként rendbe jön Prága is.

Ezután a nők és az ifjuság politikai neveléséről szólott, majd rámutatott arra, hogy az egész világon folyik a harc a reakció ellen. A reakció elveszttette a földet, de megtartotta a hivatalokat. Az értelmiség válságban van Magyarországon. Én értelmiségi párti vagyok, de miért kivánják tőlünk, hogy könyörögjünk nekik? — Miért áll ellenünk a magyar értelmiség? Miért nem vall szint? Nem fél attól az értelmiség, hogy megszalljuk munkás és parasztifjusággal az egyetemeket? Egy rendszer sem adott még annyit neki, mint mi adhatunk, extra rétegévé akarjuk tenni az országnak és cserébe nem kérünk mást, mint a magyar nép szolgálatát.

Horthy felelősségéről szólva kijelentette Marosán képviselő, hogy a volt kormányzó felelőssége 1919-ben kezdődött és nem a mult év októberében. Ma harcolunk a demokráciáért, fejezte be beszédét Marosán György, holnap pedig a világmegváltó szocializ musért.

Kovács János párttitkár zárószavaiban hangsulyozta az értelmiség, munkásság és paraszteág összefogását és a pártok együttműködését. A nagygyülés az internacionálé hangjai mellett ért véget.

— **Megalakult az I. számú igazoló bizottság** és letette az esküt Őry főispán kezeihez. Az I. számú igazolóbizottság tagjai Bodnár Imre (Kommunista Párt), Rózsássy József (Szociáldemokrata Párt), Kondor Lajos (Nemzeti Paraszt Párt), dr. Hódy Zoltán (Független Kisgazda Párt) és Sass Sándor (Szakszervezet). Az igazolóbizottság elnöke Bodnár Imre lett.

Református lelkészek az újjáépítési munkában

Debrecen újjáépítésének nagy munkájából részt kértek a református egyház lelkészei is. A lelkészi kar egyrésze *Ferenczy* Károly egyházkerületi főjegyző vezetésével kivonult a Helyiérdekű Vasut telepére s ott szép eredménnyel végezték munkájukat egész nap. A lelkészi kar a romtéglákat tisztította meg a habarcstól, egyrészük pedig más irányú munkával teljesítette kötelességét.

Itt említjük meg, hogy az újjáépítésből *Révész Imre* püspök családja is kivette részét, amelynyiben felesége és leánya a *Nagytemplom munkálatainál segédkezett a téglahordásban.*

Kedden reggel 7 órakor maga *Révész Imre püspök is rohammunkát végez a Nagytemplomnál.* Négy óra hosszat fog dolgozni a helyreállítási müveletben, épen úgy, mint a többi munkások, bizonyságát és jópéldáját adva annak, hogy a város újjáépítésénél helyt kell állania mindenkinek, aki féltő szeretettel várja Debrecen újjáéledését a romokból

Három évi börtönre ítélte a debreceni népbíróság Petrik Károly nagykereskedőt

A debreceni népbíróság pénteken tárgyalta **Petrik** Károly debreceni nagykereskedő bünügyét. **Györfy** Tibor dr. népügyész **népellenes bűncselekménnyel vádolta,** mivel 1939—42 között tagja volt a Szálasi-féle nyilaskeresztes pártnak és a párt gazdasági vezetője volt. Petriket, — aki súlyos vesebajával a klinikán van ápolás és kezelés alatt, — kocsin hozták a főtárgyalásra és az elnök engedelmével ülve tehette meg vallomását. Kihallgatása során bünösnek jelentette ki magát, mert a párt tagja volt és a pénztárosi teendőket látta el. A nyilas pártba barátja dr. **Gályássy** János ügyvéd kérésére lépett be. A szükebb vezetőségben nem vett részt, üléseken sem jelent meg. Még a barátai sem tudták, hogy a nyilas pártban van, propagandát sem fejtett ki. 1942-ben azért lépett ki, mert helytelenitette a nyilas párt erős zsidóellenes tevékenységét. Tagadja, hogy a Csillag-féle boltot erőszakkal vette volna igénybe, a város felmondott Csillagnak és nyilvános pályázat során ő kapta meg 15 pályázó közül. A Csillag-féle üzletet kiürítve vette át. Azt elismerte a népbírók kérdésére, hogy a Baross-Szövetség textilosztálya elnöke volt és kijelölt textilnagykereskedő.

A bíróság tanut nem hallgatott ki. Az ügyész vádbeszéde után dr. **Nyiri** László ügyvéd, védő azt fejtegette, hogy Petrik nem viselt vezetőtisztséget a pártban. A **bíróság Petriket népellenes cselekménye miatt 3 évi börtönre ítélte és eddigi fogságával 7 hónapot és 15 napot vett kitöltöttnek.** A bíróság megállapította, hogy Petrik tisztséget töltött be, így vezető szerepet vitt a nyilas pártban. Az ügyész súlyosbításért, a védő felmentésért, illetve enyhitésért fellebbezett.

Arccal a vasut felé!

Lázas igyekezettel folyik az újjáépítés munkája az egész vasút területén. Felfigyelt erre a vasutas munkára az egész ország és az országépítő munka elismerését bizonyítják a társadalom, de főként a szállításban érdekelt közönség és vállalatok részéről az újjáépítési munkában résztvevő vasuti alkalmazottak részére felajánlott természetbeni és pénzadományok.

Számításba véve, hogy ezek a felépítési munkát megkönnyítő adományok számosodni fognak, a felajánlások megkönnyítése és egységes kezelésének biztosítása céljából közöljük, *hogy az adományok átvételét a Máv. üzletvezetőség* I. osztályában Kovács István *titkár végzi.* Hivatali helyisége a MÁV üzletvezetőség (Ferenc józsefut 18. sz.) II. emelet 31. ajtószám. Városi távbeszélő szám 79., vasuti távbeszélő szám 61—34. Felajánlási ügyekben mindennap d. e. 9 órától 15 óráig rendelkezésre áll.

Az adományokat minden esetben nyugtázni fogjuk.

Máv. üzletvezetőség.

Be kell vonni a „Zs" jelzésü igazolványi

A honvédelmi miniszter utasitja a kiegészitő parancsnokságokat, hogy a „Zs" jelzésü igazolványi lapokat vonja be és azok helyett újat állitsanak ki. A bizonyitványokat a volt rendfokozatnak megfelelően kell kiállitani és az az okmánnyal, vagy két igazolt honvéd egyén nyilatkozatával kell igazolnia.

Divat és strandtáskák
mélyen leszállított árakban
Kádárnál Kossuth-u. 27. sz.

Uj üzlet nyilt
Könyv papir,
irószerüzletemet megnyitottam
Kérem vevőim szives pártfogását. Figyelmes, pontos kiszolgálás tisztelettel!
Sass u. 4. Kőhalmi Lajosné Sándor Margit

Védelejtés egy népbirósági ügyben

A debreceni népbíróság pénteken tárgyalta **Katonka** Lajos 61 éves földmüves napszámos, debreceni Tóth-telepi lakos ügyét, akit népellenes büncselekménnyel vádoltak. A vádirat szerint tagja volt a nyilas pártnak és ott helyettes pénztáros lett volna. Katonka elismerte, hogy tagja volt a nyilas pártnak. Alsójózsa mellett dolgozott az útépitésnél és a vállalkozó mérnök csak azokat alkalmazta, akik beléptek a nyilas pártba. Azt tagadja, hogy a józsai pártnak pénztárosa vagy helyettes pénztárosa lett volna. A kihallgatott tanuk, **Deák** József és **Heertelics** Antal rendőr igazolták a vádlott állitásait, mire dr. Györfy Tibor népügyész elejtette a vádat ellene. Katonkát a védelejtés folytán a népbíróság szabadlábra is helyezte.

A rendőrség elkobzott egy tankönyvet, mely alkalmas az ifjúság félrevezetésére

A debreceni rendőrség politikai osztálya elkoboztatta dr. Patay Pál lelkész „A református keresztény" c. középfokú iskolák IV. osztálya számára irt vallástankönyvét, melynek egyik oldalán olyan kitételek vannak a kommunizmusról és szocializmusról, ami alkalmas az ifjúság félrevezetésére.

A rádióról

Dr. Udvarhelyi Odön postavezérigazgató előadást tartott a magyar rádióban. Ismertette a postát sujtó háborus pusztulást. A most folyó ujjáépitési munkálatokat és a jövő feladatait. Ramutatott arra, hogy a háboru rádió berendezésünket sem kiméite meg. Elpusztult a lakihegyi százhuszkilovattos műsorszóró (Budapest I.) adóállomásunk, a háromszáztizennégy méter magas antennatornyával együtt. Elhurcolták a németek a lakihegyi 20 kilovattos (Budapest II.) műsorszóló állomásunkat Páparé, ahol azt aranyleg jó állapotban megtaláltuk. Felrobbantották a miskolci és magyaróvári Relais adóállomásokat is. Rövidesen elkészül a Papáról Lakihegyre visszaszállitott Budapest II. 20 kilowattos adófelszerelésünk bereendezése, amelyet szeptember 15-én helyezünk üzembe. Budapest I. pótlására 100 kilowattos uj adóállomás épitését tervezzük, amely előreláthatóan a jövő év augusztusában lesz üzemképes. Az állami közigazgatás irányitására október elsején két rövidhullámu adóállomással.

Riport a Görbe Ejszakáról

A közönség méltán csodálkozik: szombaton éjjel tartották meg a **Görbe Éjszakát** és eddig az ujságiroknak erről a ragyogóan sikerült mulatságáról nem irtunk egyetlen szót sem. Sokan különösnek tartották ezt, mi bevalljuk, ennek mindössze egyetlen oka volt: az események mai rohanásában, amikor a papirinség miatt négy oldalra korlátozódik lapunk terjedelme, minden nap egész csomó megirt és kiszedett cikk szorul ki a hasábokról azért, mert más fontosabb eseménynek a megjelenésre elójoga van. A szerkesztő minden nap azon töri a fejét, hogy a kész cikkekből mit hagyjon ki és csak természetes, hogy a „holnapra" félretett cikkek között mindig első helyen szerepel a saját bálunkról szóló beszámolás, elvégre ennél fontosabb és sürgősebb közönivalók is vannak.

Abban a reményben, hogy ma talán megis sor kerül e cikkre, riportot irunk a **Görbe Éjszakáról,** amely olyan volt, amilyennek a publikum várta és olyan, mint e néven dicső elődei, a debreceni ujságirók régi **Görbe Éjszakája** sikerben, bohóságban, gondtalan mulatásban, szórakozásban és tanchan telette gazdag.

*

Komoly műsorszámmal kezdődött az estély. A rádió kitünő népdalénekesnője **Nagy** Mária énekelt **Magyari** Jóska ciganybandája kiséretc mellett. A müvészno a hangverseny előtt kapta meg a rádió igazgatóságának táviratát, azonnal utazzék Pestre, mert hétfőn énekelnie kell a rádióban. Marmar ugy volt, hogy lemondja a hangversenyt, de aztán látván a terem zsufolásig megtöltő hatalmas tömeget, arra határozta el magát, hogy marad. Ugy énekelt, mint müvészete virágkorában Blaha Lujza. A talak részkettek a tapsorkántól. Minden számát megujrázták és nem akarták őt leengedni a színpadról. Egyebekben Nagy Mária hangversenye volt egyetlen műsorszáma ez estének és a rendezőséget elismerés illeti meg azért, hogy ezt az egészen kiváló müvésznőt biztositotta a Görbe Éjszaka számára.

Nagy Mária műsorat megelőzően a debreceni honvédkerület zenekara adott rövid hangversenyt, a teljes zenekar egyébként egy órával a bál előtt már zenés indulókkal járta be a várost és a Bika előtt terzenét rendezett. Nemcsak az ujságirók, hanem a közönség is meleg hálával tapasztalhatta, hogy a katonaság Debrecenben mennyire összeforr a polgársággal. Különösen szivélyes és baráti a katonaság és a sajto viszonya. Ezt **Kovári** Marcel ezredes, ez a kitünő katona, a honvéd kerület kiváló parancsnoka, különös gulyt helyez. Megnyilvánult ez minden intézkedésében és rendelkezésében, amelyet a Görbe Éjszakával kapcsolatban tett.

*

Majláth Mária, a Csokonai Szinház ragyogó szépségü és egészen különös tehetségü müvésznője volt a bál házi asszonya. Ő fogadta a közönséget. Erzsébetnek, az angolok királynőjének korhü jelmezében. Apródok vitték a hermelinpalástot. Majláth Mária fogadta a jelmezben érkezőket, akik ugyszólván minden kort megszemlélhettek az Arany Bika termeiben. Három zenekar szolgáltatta a zenét, a földszinten **Magyari** Jóska bandája húzta a talp alá valót, a Fehérteremben **Derschatta** mester zongorázott bravurosan, az emeleten pedig a **Seress-jazz** gondoskodott arról, hogy egy pillanatra se szünjeteljen a tánc, amelyet müvészi tökélyel és ötletesen rendeztek Seress és Márkus táncmesterek.

Külön kell megemlékeznünk a termek diszitéséről, amely egy müvészlelkü kiváló mükertész remeke volt, Ujabb Abel Aladár, Piac-utcai kertészmüvész álomvirágokat varázsolt ide és napokon keresztül társzekérrel hordta a maga kertészetéből és a városi kertészetből a pálmákat és bukszusokat és tette mindezt olyan szerettel és önzetlenséggel, ahogyan csak az olyan jólelkü müvészemberek tudnak lelkesznek, akik a virágo nagyon szeretik. Nekik köszönhetjük, hogy sokszor ugy éreztük magunkat a termekben, mintha valahol Piemontban, vagy Parmában lennénk, ahol buza helyett szegfü, nárcisz és ibolya tartja a szántóföldeket és álomba ringat bennünket a virágok illata.

*

Minden volt ezen a bálon, ami elringatott bennünket a béke boldog világába.

Táncverseny és tombola, szines konfetti és szerpentin festették tarkára a parkettet, karcsu poharakban feheren habzott a sör és az emberek vigan ropogtatták a sóskiflit, amelyet ezerszámra sütöttek a bál számára Berezvai András pékmester derék munkásai. Márki Géza kitünő müvész elnökletével dijazta a zsüri a legszebb és legötletesebb jelmezeket, a táncolók között ott láttuk a szeretetreméltóan kedves orosz katonákat is, magyar baj társaik oldalán, eljött a bálra tisztikarával együtt az orosz városparancsnok is, egyebekben pedig egész Debrecen ott táncolt kivilágos virradatig az Arany Bikában, amelynek termei régen láttak olyan sikerült éjszakát, mint amilyen a Görbe Éjszaka volt.

Vagyonmentő, Bádogos-u. 1.

Cipőkereskedők!
Saisonvégi faszandál kiárusítás
Kádár Kossuth-u. 27.

FÉRFI-SZÖVET
bélésáru, vétel-eladás
VÁGÓ-RUHA
Széchenyi- és Piac-u. sarok

Megválasztották a Kisgazda Párt női tagozatának tisztikarát

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt női tagozata szerdán délután népes ülést tartott. Igen sok hölgytag jelent meg az ülésen, amelyet **Földes Vilmosné** nyitott meg. Tolmácsolta Őry István főispán és a párt elnöksége üdvözletét, majd a szervezkedés szükségességét hangoztatta. **Meg kell érteni a polgári női társadalomnak is az idők szavát és részt kell vennie a politikai életben a saját és családja érdekében is.** Örömmel látja, hogy megértették a hivó szót. **Mindenkinek a soraiban a helye, aki a polgári demokráciát akarja.** Ezután **Bognár Imréné** ismertette a párt szervező munkáját, majd egyhangú lelkesedéssel megválasztották a párt női tagozatának tisztikarát. **Elnöknek Vásáry Józsefné Baltazár Erzsébetet, a földmüvelésügyi államtikár feleségé kérik fel.** Ügyvezető társelnök lett **Földes Vilmosné,** társelnök **Kovács Istvánné** (Ótmalom-utca), **Diószeghy Istvánné** és helyettese **Pápay Mihályné,** főtitkár **Bognár Imréné,** titkár és helyettese **Hatvany Sándorné,** pénztáros **Kertész Kálmánné,** elnök dr **Török Ilona, Albáné Hoffer Mária,** jegyző **Csapó Lászlóné** és **Kiss Pálné.**

Bognár Imréné a párt szociális és karitativ munkáját vázolta. A párt hölgytagjai bekapcsolódnak a Vöröskereszt munkájába is, külön büffét állitanak fel a Vöröskereszt szombati szabadtéri hangversenyén és a tagok készitette élelmiszert árusitják jótékony célra. A vasútnál a badifogolyszállitmányok ellátásában és segitésében vesznek részt.

Végül **Csősz László** főtitkár ismertette a párt programmját. **Mi a polgári demokrata Magyarországért küzdünk és harcolunk** — mondotta —, **ebben kérjük a női tagok támogatását.**

Végül elhatározta a gyülés, hogy megalakitják a női csoport propagandaosztályát.

Aranyért, ezüstért, brilliánsért magas árat ér el
STASSIK LAJOS
ékszerésznél Piac-u. 56.

A zab, árpa és köles forgalmának szabályozása

MTI jelenti: Kenyérgabona termésünk ebben az évben kevesebb lesz a szükségletnél, ezért elkerülhetetlen lesz a kenyérlisztet árpa, zab, köles és kukoricalisztlel vagy burgonyával keverni. Ilyenformán szükséges volt, hogy a közellátásügyi miniszter **a zab, árpa és köles forgalmát is szabályozza.** Az erre vonatkozó rendelet szerint a két kat. holdat meg nem haladó, de egy kat. holdnál nagyobb árpa és zab vetésterület után 40 kg-ot, 2-től 4 holdig 60 kg-ot, 4-től 6 holdig 80-at, 6-tól 8 holdig 100, 8-tól 10 holdig 120, 10-től 20 holdig 140, 20-tól 30 holdig 170, 30 holdon felül 200 kg-ot köteles a gazda hatósági áron vételre felajánlani. A kölestermés után 1 holdig 50 kg-ot, két holdig 80, 2-től 5 holdig 100, 5 holdon felüli vetésterület után 150 kg kölest köteles a gazda 15 nap alatt a kenyérgabona vásárlásával megbizott kereskedőnek hatósági áron vételre felajánlani. Árpát, zabot és kölest ipari célokra csak a közellátásügyi miniszter engedélyével lehet felhasználni.

Változás Biharmegye főispánságában

Az MTI jelenti: A miniszterelnök **Erdélyi Károlyt,** Bihar megye főispánját állásától felmentette és helyébe Kiss János szociáldemokrata párttitkárt kinevezte és a közellátási kormánybiztosság vezetésével megbizta.

Szeptember előtt

Az élet jelei mutatkoznak az iskolai élet frontján. Átképző tanfolyamon tájékoztatják a nevelőket munkájuk uj feladatairól, mindennap nő a középiskolába kivánkozó tanulók száma, vidéki szülők ostromolják a meg nem nyilt diákotthonokat. Az iskolák vezetői örömmel és gonddal néznek az uj év elé. A gond középponti része az elhelyezkedés kérdése. A gond feloldása nem könnyü, de nem lehetetlen. Minden áldozatot meg kell hozni, hogy a tanulás munkája meg ne akadjon és a tanulóknak megfelelő munkahelyük legyen. A mult év szük, zsufolt szobái nem fogadhatják be a többszörösre nött létszámú osztályokat. Ez a gond nem lehet csak az iskoláé. Túl nő és túl kell, hogy nőjjön az iskola keretein. Az iskolák, a szülők bizalommal várják, hogy a felettes hatóságok segitségükre lesznek és nem engedik, hogy az uj iskola hontalanul nézzen nagy munkája elé. Az idő sürget, a munka sok, a munkának megakadni nem szabad.

Színház, mozi, müvészet

SZINHÁZI MÜSOR:

1945 aug. 14-én, kedden, 15-én, szerdán délután és este, 16-án csütörtökön este, 17-én pénteken este, 18-án, szombaton este, 19-én vasárnap délután és este:

Árvácska, operett 3 felvonásban, előjátékkal. Irta: Bus Fekete László, zenéjét Kubinyi verseire Zerkovitz Béla.

A zeneiskola klasszikus estje

A város zeneiskolája csütörtökön szépszámu érdeklődő előtt a zeneiskola hangversenytermében rendezte meg harmadik nyilvános hangversenyét, melynek keretében Klasszikus-est cimen a zeneiskola növendékei tartották hangversenyt. A bemutatott és tejátszett számok alkalmával a növendékek nagy tudásról és haladásról tettek tanuságot A müsor keretében Mozart, Bach, Rossini, Scarlatti stb számait adták elő a fellepő növendékek. Külön nagy sikere volt a zeneiskola vonószenekarának, melyet Galántfy Lajos vezényelt. A többi számok közül Tóth Adél zongoraszáma, az énekkar kánonszámai, melyet B. Doctor Edit vezénylésével adtak elő, arattak nagy sikert. Német Irén, Szilágyi Lenke, Szele Margit zongorszámai, Kapossy Margit és Kuthy Tamás énekszáma, valamint Kutassy Margit és Fülep Sándor hegedüszáma mind mind kirobbanó sikert arattak.

CSOKONAI színház

Kedden, 1945 augusztus 14-én este fél 7 órakor

ÁRVÁCSKA

operett 3 felvonásban, előjátékkal.

Barackot, hulló almát, zöld babot, ugorkát, spárgatököt napi áron vásárol a
Hajdúsági Konzervgyár
Debrecen, Diószegi-út 183/b. Tel. 84

Elfogták Hollay alezredest, aki megkinoztatta a munkaszolgálatosokat

A hajdúmegyei rendőrség detektivjei elfogták Hollay Lajos alezredest, aki egy munkaszolgálatos pótkeret parancsnoka volt. Mint ilyen utasitásokat adott az ellene beérkezett feljelentések szerint, a munkaszolgálatosok törvénytelen megkinzására.

A vármegyei rendőrség politikai osztálya felhivja azokat, akik Hollayval kapcsolatban adatokat tudnak, hogy jelentsék azt a vármegyei rendőrfőkapitányságon, Burgundia utca 4. szám.

ARANY beváltás
ENGEL ékszerésznél
Benyáts áruházban

Debrecen megtelt

Debrecen lélekszáma, ha az utolsó esztendő adatait grafikonszerűen ábrázolnánk, egészen fantasztikus arányú ugrásokat mutatna. A múlt esztendő májusában, mielőtt a zsidóságot gettóba kényszerítette volna a nácibérenc Sztójay-kormány embertelen rendelete, a város lakosainak száma a katonai és munkaszolgálatra távozottak daca'ra jóval felül volt a 120.000-en.

AZ ELNEPTELENEDETT DEBRECEN

A gettóba hurcolt debreceni zsidóság deportálásával egycsapásra 95.000 emberre csökkent a lakosság száma június végén. De már ezt megelőzően a június eleji bombázás hatása alatt meginduit a debreceni lakosságnak egy kisebb kivándorlása a környező hajdúsági és biharmegyei falvakba. Ettől az időponttól kezdve Debrecen fokozatosan néptelenedett. A lélekszámot mutató grafikon egyre inkább a mélypont felé zuhan. Ezt a mélypontot szeptember végén és október elején érte el, amikor a szeptemberi sorozatos bombázás, majd az október elején bekövetkezett ostrom során olyan tömegesen hagyták el a lakosok a várost, hogy a lakosság a felére csökkent.

A FELSZABADULÁS UTÁN FOKOZATOSAN VISSZATÉR A LAKOSSÁG

A felszabadító szovjet csapatok bevonulása után aránylag rövid idő alatt visszaszivárogtak haza először a környező községekbe a bombázások idején kimenekült tömegek, majd ahogy az ország többi területét egymásután vette vissza a németektől a feltartóztathatatlanul előrenyomuló Vörös Hadsereg, az itt élő debreceniek mind jöttek haza. Így nagyobb csoportok érkeztek Miskolc, Eger környékéről.

Hatalmas arányt akkor vett a debreceni lakosság visszatérése, amikor Budapestet, majd Budát felszabadították a szovjet csapatok. Februárban és márciusban volt olyan hét, hogy 2500 visszatérővel gyarapodott a város lakossága. A grafikon rohamosan emelkedő vonalat mutat. Újabb hullámot jelent a Dunántúlról visszatérők érkezése, majd ha szorványosabban is, az Ausztriába kikényszeritettek megérkezése. Ekkor újabb nagyarányú lélekszámemelkedést mutatott a deportáltak százalnak hazatérése.

A legutóbbi statisztikai adatok szerint Debrecen lakosainak száma 117.113. Tehát rohamosan közeledik a régi szám felé.

A NÖVEKVŐ LÉLEKSZÁMMAL SULYOSODIK A LAKÁSKÉRDÉS PROBLÉMÁJA

A lakáskérdés a növekvő lélekszám mellett természetesen egyre növekvő problémát jelent.

A háborús körülmények ezen a téren a város vezetőségét soha nem tapasztalható nehézségek elé állították, amit adminisztrációs uton megoldani nem is lehet. Érdemes itt egy kis visszapillantást nyujtani a debreceni lakásproblémára, amely egyáltalán nem újkeletű, ha ilyen égetően súlyos formában nem is jelentkezett még soha.

Debrecenben évtizedes lakásínség van. 1930—40. között az átlagos 500 lakás évi szükségletet fedező emelkedés helyett nem épült 200-nál több esztendőnként. Ez a hiány évről-évre jelentkezve tiz év alatt 3000 lakást jelent. Vásáry Istvánnak a Kassai uti kislakásokat megvalósító kezdeményezése óta Debrecenben szociális lakásprogram nem is volt. 1945-ig. 1937-ben tervbevette ugyan a törvényhatóság, hogy 8000 tisztviselő, munkás és kislakás épitését kéri az OTI-tól, ez a közgyülési határozat azonban Vay akkori főlepán kezén elsikkadt és be sem érkezett az OTI-hoz. Jellemzésül megemlítjük, hogy Debrecenben akkor csak 1 százalék volt az üres lakások száma, Pécsett pedig 3.5 százalék és mégis Pécs kapott 360 lakást az OTI-épitkezések utján.

Érdemes itt egy futó visszapillantást nyujtani az első világháborut megelőző utolsó békeév, 1913. adataira, amikor Debrecenben az üres lakások száma elérte a 6 százalékot, közel 1000 lakás állt üresen.

12.000 LAKÁS MEGRONGÁLÓDOTT

Minden háború lakásinséggel jár. Debrecenben súlyosbitja a helyzetet, hogy az ország egyik legerősebb bombasulytott városa, ahol 12.000 ház rongálódott meg. Az üzletek 25—30 százaléka is tönkrement.

Egyfelől tehát napról-napra növekszik a város lakossága. Féléven belül elérheti az 1941-es létszámot, a 125.000-et. Ezzel pedig a lakások szaporitása nem tud lépést tartani, még ha az összeköltöztetési, renoválási, újjáépitési összes kísérletek a legteljesebb eredményt hozzák is.

Debrecen megtelt és itt csak erőteljes hatósági intézkedés segithet.

A város vezetőségén a döntés sora, hogyan oldja ezt meg: kitelepitéssel, ami sohasem lehet megnyugtató és demokratikus, bár Szeged éppen a közelmultban kénytelen volt ehhez a módszerhez folyamodni, amikor 2000 embert kiheiyezett a városból, — vagy talán valami más megoldást.

Ha mégis a kitelepités mellett történne döntés, akkor azokat, akiknek itt hasznos foglalkozásuk nincs s akiket élethivatásuk nem köt a városhoz, lehet kiköltöztetni olyan helyekre, ahol a lakásinség nem olyan katasztrófális. Ilyen például a Nyiregy és Szatmár megye egyes részei. Azonban a kitelepitésnek minden tekintetben megvannak a szociális szempontból jól látható hátrányai is, amikor a családokra ma szinte elviselhetetlen költséget jelentő költözködésre kell kényszeriteni.

A rendőrségi kinevezések rendezése

MTI jelenti: Erdei Ferenc belügyminiszter elnöklésével a minisztériumban értekezlet volt, amelyen **a rendőrségi rendfokozatok, illetve kinevezések ügye is szóbakerült.** A rendőrségi rendfokozatokat a lehetőséghez képest azonositják a honvédségi rendfokozatokkal. Erre vonatkozóan rövidesen rendelet jelenik meg. **A rendfokozat viselésére csak az lesz jogosult, akit a belügyminiszter nevezett ki.** Lényeges intézkedése a rendeletnek, hogy **minden rendőrből lehet alhadnagy és tiszt és bármilyen magasabb rendfokozatot, ha megfelelő kiképzésben részesült.** A politikai rendőrség átszervezése és kinevezése szeptember végéig befejeződik és így októberben Magyarországon már csak olyan rendőr teljesit szolgálatot, akit a belügyminiszter nevezett ki. A jövőben a rendőrségen belül a megszólítás a rendfokozat feltüntetésével és utána a bajtárs szóval történik.

A rendelettel kapcsolatban a kormány a legerélyesebb harcot indítja a **korrupció végleges letörésére.** A legrövidebb időn belül eltávolítják a rendőrség kötelékéből a megvesztegetett embereket és a legerélyesebb intézkedéseket foganatositják azokkal szemben is, akik a rendőrséget a korrupció látszatának gyanujába keverik. Amennyiben bebizonyosodik, hogy valaki vesztegetést kísérelt meg, azt azonnal letartóztatják és internálják.

A belügyminiszter szigorú rendelkezéseket léptetett életbe az útlevelek kiadásával kapcsolatban. Útlevelet ezentúl csak egészen kivételes esetekben állami érdekű cél megvalósítása és kizáróan valamelyik minisztérium kiküldöttje számára adnak. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a magánosok útlevelet nem kaphatnak.

Az új földtulajdonosok földadója

Új földadó-kataszter készül — Hogyan kell az adót kiszámitani? A búzában fizetendő adó

A nagybirtokrendszer megszüntetésével és a földműves nép földhözjuttatásával kapcsolatban új földadókataszteri munkálatok előkészítése vált szükségessé.

Ezt a földadóról szóló 1909: V. t.-c. végrehajtására vonatkozó 1927. évi 100—P. M. számú Hivatalos Összeállítás 21. §-a elő is irja, amikor kimondja, hogy ha valamely községben kataszteri felmérés, műszaki helyszínelés, tagosítás, földfeldarabolás történik, új földadókataszteri munkálatokat kell készíteni. Ezekben az új földadókataszteri munkálatokban az egyes földrészleteket újonnan megállapított területükkel a tényleges állapotnak megfelelő művelési ágba és minőségi osztályokba kell felvenni.

Minthogy az új munkálatok csak a jóváhagyást követő év kezdetétől szolgálnak a földadó kivetésének alapjául, intézkedésre volt szükség, hogy addig is, amíg az új földadókataszterek elkészülnek és az új kivetés alapjául szolgálnak, a földhözjuttatottaknak miképen kell adófizetési kötelezettségüknek eleget tenni.

Ez az inézkedés meg is történt, a 150.150—1945. P. M. számú rendelet kiadásával, amely előirja, hogy a földhözjuttatottak adókötelezettsége négyzeméterre eső kataszteri tiszta jövedelmet, ami által a felosztott ingatlan átlagos kataszteri tiszta jövedelmét kapjuk meg.

Az átlagos kataszteri tiszta jövedelem kiszámítása nem ilyen egyszerű, ha a megvállott vagy elkobzott ingatlanokon olyan kert vagy szőlőterület is van, amely külön kiosztás tárgyát képezte. Az átlag kiszámítása akkor sem egyszerű, ha a megváltott vagy elkobzott ingatlanokon olyan erdőterület fordul elő, amely osztatlan egészként községi, illetőleg állami tulajdonba jutott és így egyéni juttatás tárgyát képezte. Az átlag kiszámítása akkor sem egyszerű, ha a megváltott, vagy elkobzott ingatlanokon olyan erdőerület fordul elő, amely osztatlan egészként községi, illetőleg állami tulajdonba jutott és így egyéni juttatás tárgyát nem képezte. Ilyen esetekben a megosztás tárgyát képező földbirtok összes kataszteri jövedelmét egy összegben az átlag meghatározásánál számításba venni nem szabad, hanem az összes kataszteri tiszta jövedelmet a juttatás tárgyá képező művelési ágak csoportjainak megfelelően meg kell osztani. Az egyes művelési ág csoportok ilyképen meghatározott kataszteri tiszta jövedelmét a művelési csoportág megoszlás utáni területével elosztva, az egy négyzetölre, illetve négyzetméterre eső átlagot kapjuk meg.

A FÖLDADÓ ALAPJA

Ha már most a juttatott terület nagyságát beszorozzuk az előbbiek szerint kiszámított átlagos kataszteri tiszta jövedelemmel, megkapjuk a juttatott ingatlan kataszteri jöjvjedelmét, amely a földadó alapját képepzi.

Földadó cimén azuán a kataszteri tiszta jövedelem minden koronája után egy kilogramm búzát kell természetben beszolgáltatni.

A földadó után járó állami, vármegyei é községi pótadó, utadó és mezőgazdasági kamarai illeték beszolgáltatása is búzában történik.

MIKOR ESEDÉKES A FÖLDADÓ

A földadót és járulékait négy egyenlő részben és pedig minden évnegyed közepéig kell megfizetni. Az 1945. évben azonban kivételesen két egyenlő részben, még pedig a kivetett földadót más könnyen tárolható és sokáig biztosan eltartható terményben leróni. Ilyen esetben a pénzügyminiszter a közellátásügyi és földmívelésügyi miniszterrel egyetértőleg állapitja meg, hogy milyen termény szolgáltatható be és hogy egy kilogramm búza helyett milyen mennyiségű egyéb termény fizetendő be.

Az adófelszólamlási bizottság új tagjai

Az adófelszólamlási bizottságokat most újjáalakítják. **A városi** kisgyülés a bizottságba a következők megválasztását javasolja a közgyülésnek. **I. számú bizottság:** Mezőgazdasági Kamara részéről Nagy Mihály, póttag ifj. **Ménes** Mihály, Keresk. és Iparkamara kereskedői osztály: **Fürst** László, póttag **Kardos** Gábor, ipari részről **Asztalos** András, póttag **Pásztor** Károly, Ügyvédi Kamara részéről dr. **Erdős** Imre, póttag **Kovács** Béla dr., Törvényhatóság részéről **Szücs** János, póttag **Csillag** József.

II. Számú bizottság: Mezőgazdasági Kamara részéről **Kállai** Sándor (Tóth Ferenc). Keresk. és Iparkamara, kereskedő részről **Bohatka** László (**Tóth** Sándor), ipari részről **Szabó** József (**Kónya** József). Ügyvédi Kamara részéről dr. **Lévay** Zoltán, (dr **Ménes** Lajos.) Törvényhatóság részéről **Giczei** András (**Szigethy** Gyula).

— **Internálta a hajdúvármegyei rendőrség** Galambosi Mihály nánási lakost, aki üldözte a kommunistákat és zsidókat és németbarát viselkedést tanusitott. Daróczy Gábor és Borbély Gábor leventeoktatókat népellenes durva viselkedés miatt. Daróczy ezenkívül szovjetellenes előadásokat tartott a leventéknek.

HIREK

OLVASÓINKHOZ!

A munkabérek ismét 30—40 százalékkal emelkedtek, ehhen jön még a villany, gáz, festék, ólom és egyéb anyagok árának legutóbbi emelkedése, úgyhogy az ujság előállításának költségeiben újabb felfeléugrás következett be.

Miután más bevételi forrásunk nincs, mint amit a közönségtől kapunk az ujságok példányonkénti árából és hirdetőfeleinktől, kénytelenek vagyunk olvasóközönségünk megértéséhez folyamodni és az ujság példányonkénti árát négy pengőre felemelni.

Ezután a „Debreczen" egyes példányainak ára vasárnap és hétköznap egyformán négy pengő.

— **Szabó Kálmán polgármester felgyógyult.** Szabó Kálmán polgármester, **akit súlyos** betegségével a **belgyógyászati** klinikán ápoltak, felgyógyult és átvette hivatalát.

— **Felemelték a lakáshivatali illetéket,** egy szoba igénylésénél 20 pengő, kéiszobásnál 100 pengő, nagyobb lakásnál 200 pengő.

— **Százíz négyszögöl telek ára öt írógép.** Debrecen kisgyülése elfogadta Mo'nár Oszkár debreceni lakos ajánlatát, aki hajlandó megvenni a városiól a Libakertben a Szegfü-utca 41. szám alatti bejáratnélküli városi telket — amely 110 négyszögöl — öt írógépért. Négyet most ad át, egyet pár hét mulva.

— **Szökött fegyencet fogott el a debreceni rendőrség.** Daróczy Lajost betöréseért ötévi fogházra itélte a debreceni törvényszék és büntetését most töltötte Nyiregyházán. A napokban megszökött a fogházból és Debrecenbe jött. Itt azonban Szabó és Kozma detektivek néhány óra alatt elfogták a szökött fegyencet.

— **Egész Jugoszlávia területén** a forgalomban levő pengőérméke, augusztus 13 és 25 között be kell váltani. A beváltás 1:1 arányban történik. Igy a pengőérmék Bácska, Baranya és Muraköz területén megszünnek fizetési eszközként szerepelni.

— **A városháza épületben** levő volt Tóth Gyula-féle vaskereskedés hatalmas üzlethelyiségéből három új üzlethelyiséget készittetett a város, amelyet most adnak ki bérbe. Hatalmas érdeklődés nyilvánul meg az üzletek után, még ennyi pályázó nem volt városi üzlethelyiségre.

— **Internálta a rendőrség** Sajó Károly hajdúszoboszlói mozligazgatót, mert katonákat toborzott az SS-csapatokba.

— **Halálos szerencsétlenség történt** tegnap délelőtt a Nyilastelepen. Ismeretlen autó elgázolta Almássy Aranka 12 éves leányt, aki a helyszinen meghalt. A gázolás ügyében megindult a vizsgálat

— **A debreceni tanyavilág rablóit elfogta a rendőrség** Lókody László és István földmüvesek személyében, akik egyenruhában, töltött fegyverrel kezükben hatoltak be a tanyákba és hónapok óta fosztogatták a gazdákat.

A csecsemők tejadagja

Rónai közellátásügyi miniszter a napokban megjelent rendeletében 3 deciliterben állapitotta meg a csecsemők részére kiosztásra kerülő tejmennyiséget. Ugyanis ilyenmódon kivánnak Budapest és a bányavidékek részére a tejfeleslegből előállitható valamennyiséget juttatni.

Debrecenben a rendelet értelmében a Magyar Demokratikus Nők Szövetsége által kiosztásra kerülő tejből hétfőn már csak 3 decilitert adhattak a csecsemők szamára. Mivel ezt sérelmesnek találták, az anyák népes küldöttsége a Demokratikus Nők Szövetsége részéről megjelent Radvánszky Rózsa és Gáll Lajosnéval. Jenei Kálmán, a tejszövetkezet vezetője, továbbá a heé lyi hatóságok bevonásával értekezleten jelent meg Öry István főispán, közelátási kormánybiztosnál. A főispán szintén méltánylandónak találta az anyák kérését, hogy kapják meg továbbra is az eddigi napi 5 deciliter mennyiséget. Az értekezlet, melyen résztvett a közellátásügyi miniszter megbizásából Halász András miniszteriumi tisztviselő is, ugy határozott, hogy kérelemmel fordul a közellátásügyi miniszterhez, hogy tartsa fenn a kisgyermekek részére az eddigi tejadagot. Addig is, mig a miniszter döntése ebben az ügyben megérkezik, Debrecenben az anyák megkapják az eddigi tejadagot.

Isten!... Isten!...

Az atombomba irtózatos hatásáról ir az egyik newyorki napilap. A lap beszámolását közöl az atombombát ledobó óriásrepülőgép egyik pilótájával, aki többek közöt elmondotta, hogy amikor útjára bocsájtották a bombát, a legnagyobb sebességgel igyekeztek elrepülni a színhelytől. A bomba mely ejtőernyőre volt szerelve lassan himbálózott alá, majd nem messze a földtől szörnyű detonáció közepette felrobbant. Jóllehet napsütéses fényes idő volt, a robbanás pillanatában mindent betöltő, vakitóan éles fény villant és a bombavető személyzete megrendülve egyszerre kiáltott fel: Isten!.. Isten!... Néhány pillanat mulva koromfekete füstfelleg emelkedett a magasba mintegy három kilométerre. Az áthatolhatatlan koromfelleg peremén hatalmas lángnyelvek törtek elő. Néhány perccel később fehér füstfelhő vált ki a gomalyagból és hétezer méter magasságban lebegett a táj fölött. Odalent pedig Hirosima város megszünt létezni.

Sópiac Debrecenben

A csapóutcai gyümölcspiac néhány nap óta kibővült a mármarosi sóárusitókkal. Román férfiak és asszonyok, akik eddig kukorica ellenében szekérrel hozták a sót, most már berendezkedtek a kicsinyben történő só eladásra. A piacon hatalmas tömeg sót halmoztak fel. Mázsás darabokban kösót és zsákokban örölt sót árultak. A közönség eleinte megdöbbent az áraktól, de aztán megnyugodott a változhatatlanban. Fizette a só kilóját 40 és 50 pengős áron. A mármarosi szállitók szerint a só egyre nagyobb tömegben árad Debrecen felé, úgyhogy néhány nap mulva a kinálat még nagyobb lesz s ennek következtében a magas árak esése várható.

Népruházati akció

Az iparügyi minisztérium elő. terjesztésére a legutóbbi miniszter tanács a munkásság ruhaellátására 500 millió pengő hitelt engedélyezett. Ebből 250 millió pengőt ad népruházati akció lebonyolítására, az egy milliárdos népruházati akció keretében. Gyártásra kerül 55 ezer darab bekecs, 180 ezer férfiöltöny, 25 ezer gyermeköltöny stb. A legutóbbi miniszter tanács kiadta a rendeletet, mely szerint a munkaközvetítést kizárólag a szakszervezetek végezhetik. Ezért a szakszervezetek szakmaközi munkaközvetitő irodákat kötelesek fenntartani.

— **Csecsemők csontvázait találták az Ispotály-téri parkban.** A rendőrség exhumáltatta a tetemeket és megindult a vizsgálat annak tisztázására, hogy nem bűncselekmény áldozatait temették-e el az ispotály-téren.

— **Savanna elnevezéssel erősen mérgező hatású citrompótlóanyag** került forgalomba. A kormány intézkedett, hogy a piacon és üzletekben lefoglalják a Savanna elnevezésü anyagot.

— **Adomány.** Világ Miklós, a Néplap szerkesztője 5000 P-t adományozott a Nemzeti Segélynek. Ezen összeget annál is inkább köszönettel nyugtázzuk, mert Világ Miklós amugy is tagja intézményünknek és azok közé a kevesek közé tartozik, aki mint egyéni tag 200 P tagsági dijat fizet havonta. — Szeretnénk, ha jópéldáját minél többen követnék. **Nemzeti Segély.**

— **A Szovjet-Unió ezévi gabonatermése az orosz rádió jelentése szerint meghaladja az átlagos mennyiséget.** Kubánban, „a szovjet gabona tárházában" tizmillió métermázsa gabona termett.

— **A Nemzeti Segély** küldöttsége Gergő Zoltán országos főtitkár vezetésével résztvett a romániai hazafias népvédelem első kongresszusán. A kongresszus ünnepélyes megnyitása augusztus 1-én volt. A megnyitó beszédet Groza miniszterelnök mondotta, majd Gerő Zoltán, a Nemzeti Segély országos főtitkára üdvözölte a kongresszust és tolmácsolta a magyar nép jókivánságait.

— **Csengeri Aladárnak,** a Csokonai Színház kitünő művészének családjában örvendetes esemény történt. A népszerű fiatal művész felesége az elmult napokban egészséges leánygyermeknek adott életet. Csengeri Aladár ebből az alkalomból számosan kereste fel jókivánságokkal.

Vöröskereszt üzenetek

A Rádió augusztus 15-én a következő Vöröskereszt üzeneteket közvetítette: A bécsi II. kórházcsoport A) csoportjából: Décsei János Hajduszoboszló, Horányi Károly Jászberény, Ország László Jászberény, Posta Gábor Hajdúsámson, Sánta László Körösladány.

— **A földmüvelésügyi miniszter** Molnár Endre müszaki tanácsost a debreceni magyar kultúrmérnöki hivatal vezetése alól felmentette és központi szolgálattételre berendelte. A debreceni kultúrmérnöki hivatal vezetője Székács László főmérnök lesz.

— **Jobboldali magatartás és népellenes hűncselekmények miatt** internálták Killer Ede bútorgyárost.

— **Kiraboltak és összevertek** a Monostorpályi uton Veres Lajos ácssegédet. Elvitték 4000 pengőjét és eszméletlen állapotban hagyták az uton. Járókelők találták meg és beszállították a kórházba.

* **Angol óvoda és iskola** beiratkozása megkezdődött. Kölcsei utca 6.

— **Halálra gázolta** egy ismeretlen autó Debrecenben a Mátyás király gyógyszertár előtt Almássi Aranka 11 éves leányt, debreceni Komáromi Csipkés György utcai lakost. A gázolás ügyében folyik a vizsgálat.

— **Halálos kimenetelü szerencsétlenség történt Mikepércsen.** Egy mikepércsi lány kézigránátot talált és azzal játszani kezdett, majd elhajította. A kézigránát felrobbant és a közelben tartózkodó Berki Antal 7 éves fiúgyermek oly súlyos sérülést szenvedett, hogy sérüléseibe pár óra mulva meghalt.

— **Öt búcsúlevelet hagyott hátra egy életunt.** Gáspár József 45 éves kőmüves Debrecenben Bethlen utca 17. szám alatti lakos öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Gáspár — aki előzőleg már két izben kisérelt meg öngyilkosságot, öt búcsúlevelet hagyott hátra és indokolta meg öngyilkosságát.

— **Felhívom a hadirokkantak és hadiözvegyeket,** hogy e hó 12-én délelőtt 9 órakor tartandó rendkivüli gyülésre Kossuth u. 43. sz. feltétlen jelenjenek meg.

— **Leoselt a háztetőről.** Tetőjavitás közben megcsúszott és lezuhant öt méter magasból Marton János Kassa-uti lakos. Bordatöréssel a klinikára szállították.

— **Másfélmilliós betörést követtek el** ismeretlen tettesek Lajos Imre Szoboszlói-uti lakásán. Álkulccsal behatoltak és ékszert, ruhaneműt és élelmiszert loptak.

— **Cserkészhirek.** A 969. sz. Gr. Csáky cserkészcsapat felhivja volt tagjait, hogy f. hó 19-én, vasárnap délelőtt 11 órkor fontos megbeszélés végett jelenjenek meg **Parancsnokság.**

— A Magyar Cionista Szövetség **szokásos kulturdélutánjat** ma, szombaton délután 6 órakor tartja. Előad: Steier Tibor Palesztina ma és holnap cimmel és hirek.

— **Változás a Greiner-féle gyártelep vezetésében.** A Hid-utca 8. szám alatt lévő Greiner Gyula és Társa cég bőrfedőellenez, kocsikenőcs, és gépszirgyár üzemtelep vezetésében változás állott be. Mint értesülünk, Wasserman Miklós iddigi vezető megvált a vállalattól s a budapesti igazgatóság dr. Mikecz Tamást bizta meg a telep vezetésével, aki át is vette a vállalat ügyeinek intézését.

— **Imádkoztál-e?** Fogiyainkért Szent Antal tiszteletére kilenc keddi áitatossag második keddjét ma este 6 órakor tartjuk a Szent István Ferences Plébánia templomában a Nyilastelepen Vámospércsi uton „Vallás és korunk" cimmel szentbeszédet tart Regős Gyula lelkészszázados hitszónok. Jöjj és imádkozzál! Minden magyar testvérünket szeretettel várunk.

— **Elfogták a debreceni pályaudvar zsebmetszőjét.** A debreceni rendőrség Vekerdy bünügyi detektivcsoportja vezetésével szélesebb szabásu zsebmetszőt fogott el Sebők Miklós hodászi lakos személyében, aki egy női falazóval együtt hetek óta fosztogatta a debreceni pályaudvarou a jegyváltó és a vonatokra tolongó közönséget. Elfogásakor **17 pénztárcát** találtak nála 18.000 pengővel. Női tettestársa még szökésben van.

— **Kéresi a rendőrség a károsultat,** Bene János betörőt kézrekeritette a debreceni rendőrség Ferencz detektivcsoportja. Bene számos betörést követett el. A detektivek a lopott holmik egyrészét is megtalálák és most keresik azoknak tulajdonosát. A lopott tárgyak tulajdonosai jelentkezzenek a rendőrség bünügyi osztályán a Ferencz detektivcsoportjánál.

— **Ellopták a pénztárcáját 42.000 pengővel** a debreceni pályaudvaron Gally Emilné nyiregyházi lakosnak. A rendőrség nyomában van a jettesnek.

— **Halálos szerencsétlenség történt** a biharkeresztesi országuton. Sóngott Bálintné debreceni lakossal felboruit a szekér, a szekér oldala rázuhant és olyan sulyos belső sérüléseket okozott hogy néhany nap mulva belehalt a debreceni klinikán.

— **Veszedelmes vasutrosomag tolvajt fogott el a rendőrség** Rosenberg Fülöp nyiregyházi lakos személyében, aki Budapest és Debrecen között a vonaton sorozatos lopasokat követett el.

Jól sikerült a Vöröskereszt szabadtéri hangversenye

Szombaton este a Déri téren lévő parkban jól sikerült szabadtéri hangversenyt rendezett a Vöröskereszt. — **Kurtz Géza** ezredes megnyitószavai után **Heltai** Pál igazgató köszöntötte a szép számban megjelenteket, majd **Csengeri** Aladár a Csokonai Színház népszerü müvésze adott elő egy magán számot. **Püspök** Sándor magyar nótákat énekelt **Debreceni Kiss** Jóska cigányzenekara kiséretével. **Kutassy** Madaka hegedümüvésznő játszott nagy sikerrel, zongorán kisérte Gulyás László. **Tímár** Ila frenetikus sikert aratva énekelt Kiss Jóska cigányzenekara kiséretével, a **Munkás Kultur Szövetség** tánccsoportja dr. **Nameényi** Gyuláné Szentendrei Olga mozdulatmüvésznő betanitásában magyar táncot mutatott be. **Höchtl** Margit zongoramüvésznő játszott néhány számot. **Püspök** Sándor énekelt magyar nótákat. Utána dr. **Bányainé** Nagy Lili énekmüvész száma következett, mig a legnagyobb sikert **Rajz** Jancsi és **Süli** Manyi száma aratta. A nagyszerüen összeállitott müsort **Csengeri** Aldár, a Csokonai Színház müvésze konferálta ötletesen. A jótékonycélu hangverseny szép bevételt járt, s azon a kerület honvédzenekara is résztvett.

A Szabadság Kerékpáros Egyesület sportolóinak újjáépitési rohammunkája

Szép példát mutatott a sportegyesületek számára a debreceni Szabadság Kerékpáros Egyesület arra nézve, hogy a sportolók miként vegyék ki részüket az ujjáépitési rohammunkából.

A Szabadság KE 27 motorosai és kerékparosai, 27-en a debreceni Máv. műhelytelepen végezték ujjáépitési rohammunkájukat. Teljes erőbedobással, határtalan lelkesedéssel dolgozva, egy tizmázsás bomba robbanása által okozott tölcsért temettek be, sőt a tetejét be is ültették. A Máv. műhelytelepi munkásság megállapitotta, hogy a derék sportolók kétszeres munkát végeztek az ujjáépitési rohammunka ideje alatt. A megfeszitett munka mindvégig jó hangulatban folyt le. A női versenyzők és ifjúságiak mig az egyesület többi 20 tagja a bombakrátert töltötte be, addig egy vasut raktároztak ki az ujjáépitő munka keretében.

A szép példát bizonyára a többi sportegyesület is követni fogja.

SPORT

Elsoosztályu szinvonalat képvisel a Máv. Bocskai. A nemrég alakult Máv. Bocskai megerősitett csapatával, Kispeterrel, Csabaival állt ki vasárnap délután a DVSC II—DMTE vegyes elleni mérkőzésre, melyet 7:2-es arányban nyert meg a Máv. Bocskai. A Máv. Bocskai szereplése a mutatott játék alapján a legszebb reményekre jogosit, helyenként máris elsőosztályu szinvonalon mozgott. A mezőnyből kiemelkedett Kispéter roboszlus erejü játéka a középfedezett posztján. Biztos kapcsolásai, tértőleiő rugásai, pontosan irányitott passzai klasszikus középfedezet játékot varázsoltak a pályara. Kitünő volt a Csabai—Antal József hátvédpár, a fedezetsorban Ötvös és Török, a támadósorban Györössy és a gólképes Molnár. Lisztes fáradtan mozgott. Bérest elhanyagolták és a válogatottban szereplő Gere távollétében nem volt, aki összefogja a támadósort. A DVSC—DMTE vegyes gyengén játszott. A gólokat Molnár (4), Györössy (2), Béres, ill. Dobos és Mezei lőtték.

Szépen játszott a DMTE ökölvivógárdája és annak ellenére, hogy a lázasbeteg Kathy nélkül állt ki, az FTC csak minimális 8:6 arányban tudott győzni. A birói tévedésekkel tarkitott mérkőzéseken Cecke DMTE pompás győzelmet aratott Pázai FTC ellen. Gilice-vel FTC szemben Lovászt DMTE leléptette a vezetőbiró és erős érzés miatt ugyancsak leléptette Kovácsot DMTE, Kockával FTC szemben. Nikolsburger FTC döntetlenül végzett Ujvárival DMTE. A legszebb mérkőzésen Fele pompás győzelmet aratott Fehér FTC felett, Kolarich FTC döntetlenül végzett Nádhazyval és az utolsó mérkőzésen dőlt el a győzelem FTC javara Szabó FTC Eperjessy II DMTE felett aratott győzelmével.

Kitünően sikerült a rendőrség sportünnepélye a Diószegi-uti sporttelepen. A városi rendőrség labdarugócsapata 3:3 arányban döntetlenül végzett a vármegyei rendőrség csapatával. A gólokat Elek, Bobák, Fülöp Kornél, ill. Varga (2) és Gál lőtték. A DVSC tekecsapata 56 fa különbséggel 2699: 2653 arányban győzött a rendőrség ellen. A kitünően sikerült sportünnepély tiszta bevételet, 3000 pengőt a sebesült katonák javára juttatták el. A sportnapot Bardócz Béla és Gyimessy Pál rendezték körültekintően.

Győztek a DVSC női kosárlabdázói a Diósgyőri VTK kosárasai ellen 20:18 arányban. Góldobók: Kiss Magda (13), Wankó Klári (4), Fuszek Klára (2), Oláh Sári (1) ill. Vinnyei Irén (8), Tóth Irén (6), Török Ilona (2), Novadovszky (2). A DVSC férfikosarasai 27:22 arányban vereséget szenvedtek a DVTK csapatától. A mérkőzés félbeszakadt, mert a DVSC játékosai levonultak. A gólokat Gedeon (11), Novadovszky (10), Bartha (6), ill. Varga (10), Kapros (4), Gerdov (4), Kiss Lajos (4).

A válogatott miatt egyetlen bajnoki mérkőzést játszottak csak. Ezen a MaDISz 4:1 arányban győzött a DKASE ellen. Góllövők: Meggyesi, Sándor, Matekó, Kondás, ill. Ács.

A DVSC ökölvivói szép győzelmet arattak Eger felett. 13:5 arányban győztek a debrecéniek Rádonyi (Eger) ellenfél nélkül győz, Mészáros (DVSC) győz Bota (Eger) ellen, Molnár (Eger) Oláh (DVSC) döntetlen. Az újra szoritóba lépő Dobó fölényesen győzi le Mezei III-t (Eger), Tamássy (DVSC) győz Antal (Eger) ellen, Nagyszerű küzdelemben Darai (DVSC) biztos győzelmet arat Mezei (Eger) felett, Erdei győz Károlyfi (DVSC) ellen. A mérkőzés döntetlenül végződött de Eger protestálására Szabó Gyula, a DVSC intézője udvariasan kéri az egri ökölvivót győztesnek kihirdetni. Waltner (DVSC) Becze (Eger) és Farkas (DVSC) Vincze (Eger) felett arat fölényes győzelmet.

A DVSC teljes együttese a Máv. Bocskaival játszik vasutas bajnoki mérkőzést szerdán délután 5 órakor a Diószegi uti sporttelepen. Mindkét csapat uj szerzeményeivel, a DVSC Vinyeivel, Turbékival, Ballával, a Máv. Bocskai Kispéterrel, Csabaival, Csikyel stb. állnak ki. A vasutas bajnokságért heves, izgalmas mérkőzést fog vivni a két revalizáló vasutas csapat.

A vasárnap megtartott toborzó atletikai verseny legkiemelkedőbb eredményét az 1000 méteres sikfutásban Földesi érte el, akinek ideje 3:01 mp volt.

A DYSC vizilabda együttese és uszócsapata augusztus 15-én Nagyváradon szerepel. A vizilabdázók Tomola, Dominkó, Kiss, Szigethy, Megyeri, Marinczer, Sarkadi vagy Fodor együttesei kelnek utra.

Felkérem a DMTE összes játékosait, hogy ma délután a DEAC pályán teljes számban megjelenni sziveskedjenek **Intéző.**

Vasutas bajnoki mérkőzés a Diószegi uti sporttelepen A Magyar vasutasok szabad szakszervezete 1945—46. évre vasutas bajnoki labdrugóme kőzéseket irt ki. A mérkőzéseket kuparendszer megoldás alapján bonyolitják le. Az első mérkőzés f. hó 15-én, szerdán délután fél 6 órakor a DVSC—Máv. Bocskai csapatai között fog lezajlani. Ugy a DVSC, mint a Bocskai az ujonnan szerzett játékosokkal fog szerepelni.

LEVELEZÉS — HÁZASSÁG (1)

57 ÉVES, jó, rendes asszony házasságból kerés nyugdijas férfit vagy parost. — Teljes cimü levelet a kiadóba Szőlőm van jeligére 1—1644

ALLASTKERESŐ NŐK (2)

NYUGDIJAS özvegy lakásért takaritást vállal szeptember 1-től. Cim a kiadóban 2—1538

ANGORA es gyapju fonást vállalok. Mikepércsi-ut 56. szám 2—1671

ALLAST NYER NŐ (4)

KERESEK megbizható mindenest jó bizonyitvánnyal. Ferenc József-ut 75, I. em. jobbra 4—1490

EGY 50—55 éves asszony felvételtik Böszörményi-ut 98. alatt 4—1600

BEJÁRÓNŐT azonnalra felveszek. Thaly Kálmán-u. 11 4—1622

BOTÉJÚ dada szoptatást vállal vidékre is elmegy. — Simonyi-ut 10. sz. 4—1620

KISZOLGÁLÓ leány felvételtik, hordókat veszek. Fedélemez eladó. Hatvan 21. 4—1635

MINDENES leány vagy bejárónő kosztra felvételtik. József kir. herceg-u. 55., 9. ajtó. 4—1660

ALLAST NYER FERFI (5)

MAJOROSNAK azonnal felveszek férfit nőt vagy egész családot jól jövedelmező állásba 18 holdas tanyára. — Nagy, Péterfia-utca 2. 5—1586

NAPSZÁMOSOKAT állandó, könnyü, tiszta munkára felveszünk. Cim a kiadóban. 5—1625

FÉRFISZABÓ segédet konfekció munkára felveszek. Sas-u. 2. Sárkány 5—1623

GIMNÁZISTANULÓ felvételtik, József kir. herceg-u. 55. — Udvarban 5—1658

VALLÁSKÖZÖT keresek ház elhordásához. Jelentkezni Csch Lajos és társa, Piac-u. 56. szám 5—1632

ALLAST KERESŐ FERFIAK (3)

KONVENCIÓSNAK elmennék oda, akinek igájával 6 hold földemet megmüvelhetném. Táncsics-utca 46. 3—1587

ELADÓ INGÓSÁG (11)

ELADÓ butorok, halok, ebedlők, hencserek, fotelek, kom kinált szekrény, autogeizer, székek asztalok, képek, függönyök, faliórák, abroszok, irógép, varrógépek, gramafonlemezek, Veszek butorokat, szőnyegeket, halót, ebedlőt, Mezei oszeres, Vörösmarthy-utca 12. 11—252

AUTÓFÚJTATÓ eladó. Cim a kiadóban. 11—1340vv

ELADÓ zomancozott fürdőkád, Borz-u. 20. 11—1598

ELADÓ ornamentüveg 55x85 cm. sport gyermekkocsi. — Péterfia 36. 11—1589

ELADÓ egy ól fa, Faragó 11 11—1589

FERFIÖLTÖNY középtermetre, 40-es egész fekete férfi, 40-es fél barna női cipő eladó, Szalkai 6. 11—1627

ELADÓ női karikahajós Singer b-rvarrógép. Kossuth utca 61 11—1601

EGY szemes csöves és lucernadaráló gép eladó. Értekezni Kétmalom-u. 8. 11—1617

GYERMEKKOCSI, mély, ki. fogastalan állapotban eladó Thaly Kálmán-u. 11 11—1621

ELADÓ 2 darab strafszekér, 1 darab bricsk szerszámmal Pacsirta 10 11—1616

EBÉDLŐBUTOR harmas szekrény, zongora eladó. Burgundia 15. 11—1597

RÁDIÓ 2+1, Philips, használt ruhaszekrény, toalett tükör eladó, 110 voltos villanykörtét cserélnek 220 voltosért. Báthori 19 11—1648

KOPLETT világos teleháló egy aranyrámás nagy tükör üveges könyvezekrény eladó Megtekinthető 11—1-ig Rákosi Jenő utca 6. Házfelügyelőnél 11—1624

EGY modern konyhabutor és egy szőnyeg eladó. Szent Anna utca 27, hátul az udvarban 11—1612

KARAKÚL henszertakaró és torontáli szőnyeg kifogástalan állapotban, tiszta gyapjuk eladó. Szabó Sándor, Vörösmarti 4. 11—1602

KOCSI gumikerekü, zárt és vaskerekü, nyitott bőrfedeles, Hajduszoboszló, Zakar utca 16, Löwy 11—1555

FÜRDŐKÁD, uj, zománcos, tornyos tűzhely eladó, Szent Anna 57 11—1570

ELADÓ egy szóró, 10 q-ás mérleg, szecskavágó. Megtekinthető Jernek fűszeresnél, Piac-u. 52. 11—1450

PORSZIVÓGÉP eladó, Kossuth-u. 40. sz. 11—1594

EGY kétlovas szekér eladó, Veres-u. 23 11—1670

ELADÓ egy komplett hálószobaberendezés sötét színben, elsőrendü kivitel. Megtekinthető Simonffy-u. 29. 11—1652

MÉLY gyermekkocsi és gyermekkelengye eladó. — Erős Lajos-u. 2. Erdélyi 11—1700

HASÁBFA és botfa eladó. Hadházi telep 44. Józsa alatt 11—1666

KÁRPITOZOTT fotelek iróasztal, kerekasztal, szekrények eladók, Karoly Ferenc József ut 19 11—1659

ELADÓ kétlovas szekér. — Szotyori telep, Kálmán-utca 12. sz. 11—1672

ÖLTÉR bécsi rézkereszthuros rövid zongora eladó. — Rákóczi 49. 11—1661

KONYHAKREDENC, háló, ágy, sifon eladó. Hatvan-utca 27., baloldali pince 11—1408

NÉGY darab 42-es kaptár kerettel, viasz eladó. Pellegró 39. 11—1526

ELADÓ kitünő állapotban levő tornyos tűzhely. István út 39. Füszerüzlet 11—1525

INGÓSÁGCSERE (12)

MÚFÁT, hiábot cserélek zsirért, szalonnáért. Mester utca 24, délután 3 órától 12—745

ELCSERÉLEK 2 ágyat, 2 éjjeliszekrényt, 1 tükörasztalt ágyneműért. Homok 78 12—1650

EGY kis szekeret elcserélek tehénért ráfizetéssel. — Nemes-ut 6. 12—1596

MEZŐT vagy mélrajt adok 42-es kaptárért. Honvéd-u. 34. sz. 12—1656

JÓ Petrofort adok 36-os női cipőért, Rigó-utca 53. 12—1657

VEGYES AJÁNLAT (14)

ELADOK Tolnai világlexikon, Tolnai világtörténet sorozatot, Ambrus, Debreczen szerkesztősége 14—744

MOZAIKLAPOK, abolitlemezek fürészporforgácsal kapható a Debreceni Mükögyár mai, Fürdő-u. 2. 14—345

TANULJON gépirást, gyorsirást Naményiné gyorsiróiskolájában, Piac-u. 58. — Linoleumházban. Gépirásmunkavállalás. 14—844

FÉLKAMÉK fotelek szétnyitható kaphatók. Major kárpitosnal, Péterfia 26. 14—1512

JÓ magyar konyhaját megnyitotta Czibere Gáborné, II. honvéd huszárezred-u. 20. (volt Nyugati utca) 14—1611

KÁRTOLÁST, bértonást, harisnyakötést gépen vállal Megyery, Szigligeti 14. 14—1607

CÉNOZÁST felelősséggel vállal Kiss Méliusz-tér 7. 14—1673

VEGYES KERESLET (15)

MOSOTT rongyot vesz la. punk nyomdája

Benzint minden mennyiségben veszünk, Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. József kir. herceg-u. 1. „Debreczen" nyomda, 66—1287

BORSZŐLŐT, 2 éves gyökerest keresek 15.000 darabot őszi szállitásra. Árajánlatokat a fajta, ár, mennyiség jelzésével a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni. 15—736vv

ARANYAT, ezüstöt brilliánst bevált, ékszerkészités, Polák ékszerész, Hatvan-u. 2. sz. 15—458

ÓRÁKAT, aranyat, ezüstöt, briliánsot veszek. Schiffman, Hatvan-u. 6. 15—1217

TOLLAT, bőrt, gyapjut vezekk, József királyi herceg utca 71 15—1359

VESZEK használt szelonrugót, afrikot, Kossuth-u. 61. 15—1469

LÁBNÉLKÜLI katonák kerékparjához kemény tömlőgumit vesz Vöröskereszt korház, Hatvan-u. 6 15—1603

EGYLOVAS szekeret vennék sürgősen. Hatvan-u. 57. 10—1605

MEGVÉTELRE keresek alig használt modern hálót. Teleki utca 48. Varga 15—747

JÓ állapotban lévő pénztárszekrényt megbizásból vennék Cimeket kérem leadni Szőke ügynökségnél Kossuth utca 7. szám alatt 15—1548

ABLAKÜVEGET, tüzhelylapot veszek, divány ágysodrony eladó. Privát Hajó 26. szám 15—1665

SZEKERET megvételre keresek. Csörsz-u. 27-e. Kovács Honvédtemetőutcából nyilik 15—1666

BUTOROZOTT SZOBA (6)

BUTORZOTT szoba kiadó, rem különbejáratu, magános tisztviselőnek. Kandia-utca 7. 6—858

KIADÓ butorozott szoba nem különbejáratu, két férfi részére. Tímár 14. 6—1593

BÚTOROZOTT szoba kiadó komoly férfinak. Cim a kiadóban 6—1579

JÓBB férfikvártélyost felveszek, József királyi herceg utca 45 6—1655

KIADÓ LAKÁS, ÜZLETHELYISÉG (7)

SIMONYI uton 7 szobás villa, 2 családnak alkalmas, rendbehozás ellenében bérbeadó. Értekezni Ferenc József-ut 75, I. em. ügyvédi iroda, délután 3-tól. 7—1490

HÁZMESTERI teendőket elvégző magános nőnek udvarra nyiló szobát adok. — Pesti-utca 57 7—1583

RENDBEHOZATALÉRT szoba konyhás lakást adok. — Kazinczi-u. 6 7—1642

LAKÁST, ÜZLETHELYISÉGET KERES (8)

MISKOLCI kettőszobás komfortos lakásomat elcserélném debreceni lehetőleg kom fortos lakásért. Ajánlatot, cimet a kiadóba kérek. Csere mielőbb jeligére. 8—1630

ELCSERÉLEM szoba konyhás, kertes házamat szoba konyhás, esetleg 2 szobás lakással az István malom környékén. Böszörményi-ut 109. sz. 8—1668

MAGTÁR vagy raktárhelyiséget keresek, insulin eladó Hatvan-u. 60. 8—1655

SZOBA konyhás lakásomat elcserélném esetleg egy szép szobával is. Komlóssy-ut 11 8—1654

ÜZLETHELYISÉGET keresek forgalmas helyen Rádió müszerész, Ajtó-u. 37. 8—1651

VEGYES (13)

DIÁKLÁNYOKAT ellátásra zongorahasználattal természetbeni fizetésért elfogadok. Tóth Árpád-utca 84 13—1578

ANKER-TURUL biztositók irodája Piac-u. 57. sz. alá költözött. (Kaszanyitzkyház) 13—1615

FELKÉREM azon bajtársak hozzátartozóit, akik a m. kir. 16. rohamtüzér osztálynál teljesitettek katonai szolgálatot, hollétükről felvilágositást nyerhetnek. — Debrecen, Jánosi-utca 85. 13—1589

VÁLYOGVETÉSÉRT tizhetes malacot adok. Borz-u. 15. 13—1599

EGY kis jergekecske elveszett, megtalálója jutalmat kap. Jánosi-ut 5. sz. 13—745

ÖRÖKBE adnám születendő gyermekemet jó családnak. Gyermek jeligére a kiadóba 13—1667

ÉPITKEZÉSI ANYAG (16)

BONTÁSBÓL kikerült tégla, és gerenda kapható. Sipos. Csapó 23. 16—1519

ELADÓ négy darab 600 méter 20x22 faragott fa. 3-as Honvéd utca 56 16—1580

LEBOMBÁZOTT házak anyaga eladó, Gilányi utca 9. sz. Érdeklődni a helyszinen 16—1614

BOMBASUJTOTT házat lebontásra anyagért megvételre keresek. Tóth kőmüvesmester, Mester-u. 43. — Füszerüzlet 16—1613

FENYŐFA gerendák eladók épületihez. Ferenc József-ut 68., II. 2., délután 3—5-ig. 16—1582

AJTÓK, ablakok, keretlel. kemény ajtók, anyacso eladó. Széchenyi 41 Járayné. 16—1492

FEDÉLLEMEZ, budai föld kapható, hordókat veszek. Hatvan 21. 16—1635

AJTÓK egy és kétszárnyu tokkal is, WC viztartály eladó, Csapó-u. 41 16—1663

PALA- és cseréptetők szakszerü javitását vállalom. Csonka-u. 14. 16—1557

BONTÁSBÓL tetőlecek, különböző gerendák, ajtók, ajtótokok, ablakok padló, stukatordeszka eladó, Kut utca 28 16—1659

HÁZ ÉS TELEK (9)

KISEBB családi ház 10.000 pengőért eladó. Ugyanott Singer varrógép női kerékpárért elcserélhető. Glajütő 86-b. 9—739

BELVÁROSBAN 340 n.-öl gyümölcsös eladó termő gyümölcsfákkal. Érdeklődni Bethlen-utca 58. 9—741

BOMBASÉRÜLT épületet bontásra veszek. Bercsényi-utca 10. 9—1628

KÉSZPÉNZZEL 4—5 szobás családi házat telekkel veszek, lehet-leg belvárosban. Ajánlatokat Zagyva Lajos főintéző, Nagyrábé, cimre kérek. 9—1410

VÁGÓHÍDI villamoshoz közel két hold szőlő, öt holdnak terméze eladó. Sinai Miklós-u. 25 9—1660

ELADÓ Téglásikert Szepesi-u. 92. számmal szemben levő telek. Értekezni bármikor 9—1645

FÖLDBERLET (17)

25 HOLD föld vágóhidhoz közel, rongált tanyával kiadó. Bérlet megegyezés szerint. Cim Zöldfa 1 17—1460

BÉRLETBE adó 58 kataszträlis hold föld Berettyóujfaluhoz 4 km. műnthoz közel, Berttyó mellett, Böveb. bet Pacsirta 9. 17—1646

KIADÓ szováti földön ötven holdas tanyával, bérletbe, felyesbe. Zöldfa 11 17—1599

ONDÓDON, Gáldülő 3. sz. 46 hold tanyás föld. Bánk 97. szám 26 hold kiadó. — Pacsirta 24. szám 17—1444

ONDÓDON 63 hold szántóföld kiadó. Gáldülő 25. 17—1563

ONDÓDON Fáydülőben tanyás föld kiadó. Maróthy György-utca 15. 17—1494

SZEPESEN 90, Bellegelőn, 4 kilométer, 51 hold kiadó. Tímár-utca 23 17—1640

SZEPESEN 35, 75 hold októberre kiadó. Varga-utca 25 17—1639

ONDÓD Vedresdülő 30. sz. 30 hold Kishegyes 31. sz. alatt 13½ hold kiadó. Értekezni vasárnap Nagyvárad-u. 23. Boldog. 17—1619

ONDÓDON 6 hold föld kiadó, korpa eladó. Rákóczi 43. szám 17—1662

INGATLANFORGALMI IRODA (18)

ARPÁD térnél 3 szobás, Homokkertben 1 szobás gyümölcsös, sürgősen eladó. — Czeglédy Szent Anna 42. 18—1610

ELADÓ ÁLLATOK (10)

ELADÓ két darab kétéves csikó és három darab háromhónapos süldő. Diófa-utca 12. 10—1513

EGY jó igásló passzussal eladó. Mikepércsi-ut 20. 10—1515

KÉT ökör eladó. Ondódi állomás. Szücs András 10—74

KÉT darab négyéves magyar jármasökör eladó. Komáromi utca 8 gázgyár felé 10—1604

EGY-KÉT patkányfogó Rattler kutyát vásárolna az István malom 10—1532

JÓ fejőstehenet jó igásért adok, 3 éves lovat nagyobb korosabbért elcserélek, István-ut 25. 10—1649

KÉT mangalica sertést feles tartásra vállalok. Szabó Kálmán 33. sz. 10—1647

EGY darab egyéves koca eladó. Horthy Miklós-ut 5. sz 10—746

EGY jármos tehén eladó. Szepességi-u. 43 10—1545

IGÁSLÓERT fejős borjas tehenet vagy sertést adok. — Cserepes-u. 5 10—1634

HIZÓNAK való süldőket cserélek tehénért. Hadházi tanya, Kismacs 4 10—1657

ELCSERÉLEM két 10 hónapos sertésem egy jófejős tehénért vagy annyi értékü buzáért. Téglavető. Tegez-utca 79. 10—1664

Szerkesztésért felelős: PALFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: SZIGETHY GYULA főszerkesztő igazgató

Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT. MŰSZAKI vezető: SZIGETHY KÁROLY